

DE IT-PROFESSIONELLES FAGBLAD

PROSA

PROSAbladet

Nr. 10 oktober 2003

Lønkrig i hjemmeværnet

Temannummer: Open source

PROSAbladet

33. årgang nr. 10 2003

Adresse:

Ahlefeldtsgade 16, 1359 Kbh. K.
Tlf. 33 36 41 41, fax 33 91 90 44
PROSAbladets
postgiro: 6 58 08 90,
e-mail: prosabladet@prosa.dk

Ansvarshavende redaktør:

Thor Temte
tth@prosa.dk

Redaktionel medarbejder:

Julie Bech jub@prosa.dk

Udgivelsesdato og deadline:

Udkommer den 15. hver måned,
undtagen juli måned.
Deadline for artikler: **27. oktober**
Læserbreve: **3. november**

Redaktionsudvalg:

Knud Erik Petersen formand, Bjørn West,
Michael Harly, Torben Schou Jensen
og Troels Gade.

Artikler:

Synspunkter, der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse. Rubrikken „Synspunkt“ stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen.

Annoncer:

DG Media a/s
Telefon: 70 27 11 55
E-mail: epost@dgmedia.dk
Deadline for næste nummer:
Den 27. oktober

Abonnement:

Privat abonnement koster
250,00 kr. om året, incl. moms.

Oplag:

Oplag 14.000

Teknisk produktion:

PROSA
Forsidebillede: Martin Foldgast

Illustrationer:

Hvis ikke andet er angivet,
PROSAarkiv
Layout og sats: PROSA
Tryk: KLS Grafisk Hus

Papir og produktion er
godkendt til
Nordisk Miljømærkning

541 016
Tryksag

SYNSPUNKT

Paradigmaskift på vej i softwarebranchen

Open source (også kaldet fri software) er kommet for at blive og vil betyde kraftige ændringer i hele software branchen. Det vil dels have stor indflydelse på markedet for software, dels få indflydelse på den måde software udvikles på.

Linux operativsystemet, Open Office kontorpakken, Apache web-serveren, PHP-sproget (systemet) til web-udvikling, GCC C/C++ oversætteren, MySQL databasen, Tomcat applikationsserveren (Java) og Samba-systemet til fil- og print serverløsninger er nogle af de teknologier, som vinder kraftigt frem i disse år. Dette er et lille udpluk af de open source-produkter, som i stigende grad konkurrerer direkte med produkter fra kommercielle producenter som Microsoft, IBM og ORACLE.

Hvorfor betale for et kommercielt database styresystem, når man kan hente MySQL gratis på internettet? MySQL-databasen kan løse mange af de mindre opgaver, som traditionelt har krævet brug af et kommercielt produkt som en RDBMS fra Oracle, IBM eller Microsoft.

MySQL AB i Stockholm har aggressive planer om at udvikle de funktioner, som mangler i deres produkt for rigtigt at kunne spille op mod de kommercielle spillere. Og man endda hente kildeteksten til MySQL, hvis man skulle have brug for den til fejlsøgning, eller man har behov for at tilføje ny funktionalitet.

Open source-produkter er i disse år ved at udvikle sig til en kraftig konkurrent til kommercielle software produkter. Denne konkurrence skaber dels et øget fokus på at udvikle produkterne videre, dels vil det på sigt være med til at sænke priserne på software generelt. Selvom du måske foretrækker at blive ved de kommercielle produkter, kan jeg forsikre dig for, at nogle velvalgte bemærkninger om open source-alternativer til dine leverandører er en faktor, som kan udløse ekstra rabatter.

Og vi har vel også lov til håbe på, at denne konkurrence også vil udvikle sig til et kapløb om at øge kvaliteten og sikkerheden ved produkterne. Konkurrence er godt – særligt når det kommer til et marked, som indtil nu har været præget af en monopolagtig stilling for enkelte virksomheder. Velkommen til en fremtid med flere valgmuligheder.

Open source-programmer udvikles i dag af programmører spredt over hele verden – med brug af internettet som det primære kommunikationsmedie. At kildeteksten er til rådighed for alle, som har lyst (samt energi og evner) til at være med, betyder, at der er store mængder af ressourcer til rådighed for løbende udvikling. Og ingen udgifter til lokaler, parkeringspladser og afdelinger til økonomistyring, salg og markedsføring. Det har vist sig som en fantastisk effektiv måde at udvikle software på. Linus Torvald har udtalt, at med øjne nok kan selv de vanskeligste programfejl findes. Og det er en af hemmelighederne bag open source-programmernes succes.

Men hvad får en programmør til at gå ind i et open source udviklingsprojekt? Ja, det kan være enten interesse for projektet, behov for få rettet en fejl eller tilføjet manglende funktionalitet – eller lyst til at finde et sted, hvor man kan udfordre sine professionelle evner som systemudvikler. Det viser sig faktisk, at netop ønsket om at vise sine evner – det at meritere sig blandt de andre udvikler – er en væsentlig motivation og drivkraft for mange af de programmører, som involverer sig. Hvis du keder dig og ikke får udfordringer nok i det daglige – og har tid og lyst – så ligger der en masse muligheder og venter. Der er en række danskere involveret med nøgleopgaver på open source-projekter – og der er altid plads til flere.

Open source-programmer vil inden for få år gøre det muligt for Europa at blive mere uafhængig af USA omkring programmeludvikling – og på sigt vil det give den 3. verden muligheder for at komme med på i-it-udviklingen.

Peter Ussing
Formand

Det kan man sgu da ikke.

14 it-folk har meldt sig ud af HK og ind i PROSA. Nu står de til at miste op 104.000 kr. i løn om året. It-folkene føler sig som gidsler.

side 4-5

Open source for dummies

Bliver du fjern i blikket, når kolleger og venners tale falder på open source, CVS og Sourceforge? Så læs denne artikel på

side 10-12

Simon Phipps, SUN

SUN har forlovet sig med open source og det åbne udviklermiljø. Suns chefevangilist forklarer, hvorfor fremtidens it handler om åbne standarder og fælles udvikling.

side 16-19

ANNONCE - DEADLINE

Næste nummer af PROSAbladet udkommer den 15. november.

Deadline for annoncer:

Den 3. november

med morgenposten

DG Media a/s

Studivestgade 5-7

1455 København K

Telefon: 70 27 11 55

Fax: 70 27 11 56

E-mail: epost@dgmedia.dk

Synspunkt	2
Det kan man sku da ikke	4
Faglig talt	6
Open source for en hver smag ...	8
Ordbog	9
Open Source for dummies	10
SourceForge.net	13
Et Sol-evangelium om frit valg ..	16
Søg og du skal finde	20
PROSAbladet dengang	24
Midtvejsmøde 2003	25
Debat	26-29
A-kassen orienterer	31
BOG-INFO	32
Egoboo	40

Det kan man sgu da ikke....

- Vi er taget som gidsler, fordi Personalestyrelsen er irriteret på PROSA, siger Christian B. Høst, der selv står til at gå 65.000 kr. ned i løn, fordi han har valgt PROSA frem for HK.

AF JEANETTE GRØN MADSEN, FREELANCEJOURNALIST
FOTO: MARTIN FOLDGAST

Et af Københavns smukkeste åndehuller, fæstningsanlægget Kastellet, huser Hjemmeværnskommandoen. Her sidder Christian Bjerre Høst, 41 år, som it-konsulent og tillidsrepræsentant. I disse dage har han ikke tid til at nyde den gode udsigt. Han er rystet. Christian B. Høst og 13 af hans kolleger sagde for ikke lang tid siden farvel til HK/Samdata. Ikke fordi de følte sig dårligt behandlet i HK, men som Christian B. Høst forklarer:

- Vi følte os bare slet ikke behandlet. Det naturlige valg for it-folkene var at skifte til PROSA. Det, der skulle have været en simpel manøvre for it-folkene i Hjemmeværnet, er gået hen og blevet en kompliceret øvelse i kamp-teknik. PROSA og HK er med i kampen – side om side. De it-ansatte føler sig som gidsler. Og ifølge dem peger meget på, at skurken hedder Personalestyrelsen (Personalestyrelsen sorterer under Finansministeriet og forhandler

og fortolker bl.a. regler ift. statslige overenskomster, red.).

104.000 kr. ned i løn

Hvis det ender, som Personalestyrelsen, ønsker det, har Christian personligt udsigt til en lønnedgang på 65.000 kr. om året. Alene fordi det nu er PROSA, der sidder ved bordet under forhandlinger og ikke HK/Samdata. PROSA vil ikke skrive under på den version af ny løn, som Personalestyrelsen lægger op til. Og de er ikke umiddelbart til at tale sig til rette med. Nogle af Christians kolleger kan vinke farvel til så meget som 104.000 kr. om året. Derfor har PROSA nu kridtet skoene og sammen med HK, er man i fuld gang for at ændre den dystre udsigt. Det er lønnedgange, der kan forstås og mærkes. Og som ingen i deres vildeste fantasi havde troet mulige. Christian B. Høst havde forhørt sig om risikoen for at blive sat ned i løn, da tanken om at skifte til PROSA blev mere seriøs. Og fik at vide, at den risiko var så godt som ikke-eksisterende. Men det var inden nogen vidste, at Personalestyrelsen ville se sig sur på PROSA og PROSAs meninger om ny løn.

I strid med loven

Christian og hans kolleger kræver ikke mere i løn. De vil bare have det, de plejer. Derfor forekommer det absurd, at de nu skal afstå mellem 64.000 og 104.000 kr. af deres årlige løn, fordi de vælger at melde sig ind i PROSA frem for HK. Organisationsfjendtligt, kalder advokat Kirsten Maxen det.

- It-folkene vil gå ned i løn alene fordi, de er medlemmer af PROSA. Det er i strid med Foreningsfrihedsloven, da man kan se sig afskediget, hvis man ikke accepterer lønnedgangen, konkluderer Kirsten Maxen, der ikke kan forstå, at Personalestyrelsen ikke løser problemet, som det løses alle andre steder.

- Der er rige muligheder for at give de ansatte den løn, de plejer at få. Der er uudnyttede løntrin. Derudover ville det være det nemmeste i verden at lave en aftale med PROSA om at give udligningstillæg eller lave en lokalaf-tale, så lønnen ikke ændrer størrelse. Men det vælger man ikke at gøre.

Plejer er død

- Når en overenskomst skifter hænder – det vi kalder at "bytte land" – har det indtil nu været præcedens, at der

ikke pilles ved folks løn. Vi har derfor aldrig oplevet noget tilsvarende, forklarer faglig sekretær i PROSA, Steen Andersen om de varslede lønnedgange. Det samme fortæller Vibeke Rittmann Petersen, faglig sekretær i HK, der i denne sag samarbejder tæt med PROSA. Det gælder nok HK-medlemmernes varslede lønnedgang, men endnu mere det principielle i, at ansatte risikerer at gå ned i løn, når der "byttes land" mellem fagforeningerne. Det er ikke i nogen fagforenings interesse. Lønnen plejer ikke at blive hverken højere eller lavere af, at der sidder en ny aktør i forhandlingsstolen. Men plejer er død – ifølge Personalestyrelsen. Nu kører de en ny stil.

Skidegodt forslag forkastet

Personalestyrelsen har sat skruetvingen på og vælger at fortolke reglerne meget snævert: Fordi PROSA ikke vil acceptere den ny løn, som Personalestyrelsen har på bordet. Personalestyrelsen vil til gengæld heller ikke høre tale om udspillet til ny løn fra PROSA. Christian B. Høst og hans kolleger i it-afdelingen var utilfredse med det eksisterende lønsystem og med ny løn. Det var for tilfældigt og for lidt. Derfor har de strikket et nyt forslag sammen, der ifølge Christian B. Høst er "skidegodt". Her opererer man med forskellige niveauer alt efter arbejdets karakter og ansvar. I den ene ende var der det manuelle arbejde, i den anden en specialist-kategori. Det blev accepteret og skulle godkendes højere oppe. Her vender man dog tommelfingeren nedad. Og så besluttede it-folkene for alvor at søge mod PROSA.

Viser ikke respekt

Kirsten Maxen, advokat, kan kun opfatte Personalestyrelsens stejle krav om accept af deres udspil som et udtryk for irritation over, at PROSA ikke accepterer ny løn-modellen.

- Som offentlig myndighed, der har overenskomstparter, er Personalestyrelsen forpligtet til at respektere sin overenskomstpart og arbejde for rolige og ordnede arbejdsforhold. Det man kalder "fredspligt". De har altså en forpligtelse til at optræde sagligt og redeligt. Det gør de ikke i denne sag. Personalestyrelsen er irriteret på PROSA. Det er hverken sagligt eller redeligt. Det er imod lovgivningen og betyder, at de holder it-folkene i Hjemmevær-

net som gidsler for at få PROSA til at makke ret.

Sommerferien ødelagt

Det psykiske arbejdsmiljø i de gamle fredede bygninger på Kastellet er faldet nogle grader. Det har aldrig været rigtig godt. Nu er det lige ved at være rigtig skidt. Udsigten til en klækkelig lønnedgang er i sig selv deprimerende. Det gjorde det ikke bedre, at nyheden indløb it-kontoret lige før sommerferien. Og så på en fredag. Det blev hverken en god weekend eller ferie, som Christian konstaterer. Han var ikke den eneste, der måtte hive stikket ud nogle dage og sidde med sig selv og sine tanker om det rod, han pludselig stod i – og det arbejde, der ventede, for at ændre det.

- Meldingen fra flere kolleger er, at de ikke kan bære så stor lønnedgang. Og alle føler sig dårligt behandlet. Jeg forstår ikke, man kan behandle mennesker på den måde.

På arbejdspladsen er kompetenceplanerne sat i bero. De der har været til medarbejderudviklingssamtale efter, situationen er spidset til, har erfaret, at det end ikke er noget, man vil diskutere.

- Men det er jo ikke en situation, vi selv har opsøgt – det er en, de har sat os i, siger Christian B. Høst.

Magtmisbrug

PROSA, HK og advokater skal ikke slå slaget alene. Christian og hans kolleger er ved at sætte pennen til papiret for at fortælle om deres situation til ombudsmanden. De vil skrive et brev om magtmisbrug. Om enkeltpersoner, der bliver taget som gidsler, fordi stør-

re magter vil slås. Det brev vil nok ligge længe på ombudsmandens bord inden der – måske og eventuelt – sker noget. Det ved Christian godt. Advokat Kirsten Maxen ser heller ikke for optimistisk på tidsperspektivet:

- Der kan nemt gå et halvt til et helt år, hvis vi vælger at tage sagen i Arbejdsretten.

Christian B. Høst betyder, at han ikke panikker. Ikke endnu. For nok er situationen ubehagelig. Men han har en god sag. ■

Personalestyrelsen ønsker ikke at udtale sig om en verserende sag og har derfor ingen kommentarer.

Sagen kort

14 it-folk ansat i Hjemmeværnet har meldt sig ud af HK og ind i PROSA i efteråret 2002. Dermed gik forhandlingsretten fra HK til PROSA. En øvelse, der normalt finder sted uden de store armbevægelser. Sædvanligvis indplaceres folk, så de får det samme i løn, som de hele tiden har fået. Men Personalestyrelsen – offentlige ansattes øverste arbejdsgiver – har brugt anledningen til at introducere de 17 it-folk for en lønnedgang på i alt 1,2 mio. kr. om året. Med mindre PROSA nikker ja til Styrelsens udspil om ny løn. Det vil PROSA ikke. Advokat Kirsten Maxen kalder Personalestyrelsens opførsel usaglig, ulovlig og organisationsfjendtlig. It-folkene er oprørte og føler sig som gidsler i en sag, der i virkeligheden mest handler om, at Personalestyrelsen død og pine vil se PROSA sige ja til ny løn. Pt. overvejes det at tage sagen til Arbejdsretten og de ansatte er i færd med at kontakte ombudsmanden, da de føler sig udsat for magtmisbrug.

Verdens mest sexede fagforening!

Som faglig sekretær i en fagforening er det selvfølgelig ens pligt at forfølge en sådan overskrift. At bannerreklamen yderligere er krydret med en lettere påklædt kvinde, gør ikke opgaven mindre interessant.

Joke eller...?

For at være ærlig var det nu først, da jeg havde hørt om kampagnen i radioen, at jeg på ny opsøgte siden med bannerreklamen – umiddelbart tog jeg nemlig ikke banneret særligt alvorligt. Et klik på banneret bragte mig hen på hjemmesiden for Forbundet Træ – Industri – Byg (TIB). Her kunne jeg konstatere, at jeg var blevet 'fanget ind' af forbundets nye hverve-/fastholdelskampagne, og at de seksuelle undertoner, som bannerreklamen havde ladet skinne igennem, ikke blev mindre – tværtimod. Det er selvfølgelig smag og behag, hvad man synes om en sådan kampagneform. Kvindeligt Arbejderforbund var straks på gaden med en fordømmelse – men kampagnen gav forventeligt også en masse omtale i medierne. På TIB's hjemmeside kan man læse, at forbundet er tilfredse med kampagnen, og at man er nået ud til medlemmerne "Og det var sådan set formålet med den", siger TIB's næstformand Johnny Skovengaard.

Nye tider

Hvad får et forbund til at gribe til sådanne midler for at skabe opmærksomhed? Er begreber som overenskomst, faglig ekspertise og fagligt netværk lige pludselig ikke længere nok til at holde på sine medlemmer og formå nye til at melde sig ind?

Dykker man lidt ned i TIB's kampagne, kan man konstatere, at det er overenskomst, faglig ekspertise og netværk, der slås på.

Kampagnen er dels et signal om vilje til forandring for at sikre medlemmerne fortsat optimal faglig bistand, dels et signal om at der måske skal en an-

den 'indpakning' til, og at førnævnte begreber skal nævnes i andre sammenhænge, for at få folk til at forholde sig til nødvendigheden af at være medlem af en fagforening. Vel at mærke den rigtige fagforening.

For sidst men ikke mindst er kampagnen også et udtryk for, at man ikke bare vil stå og se på, mens andre byder sig til på markedet med helt andre midler og budskaber.

PROSA kan snakke med

I PROSA kan vi nikke genkendende til ovennævnte problematikker, og vi er i fuld gang med at trimme organisationen, sådan at vi bliver endnu bedre i

stand til at yde den faglige hjælp og assistance, som vores medlemmer efterspørger og har brug for.

For det er jo ikke sådan, at vi sidder inde i PROSA og triller tommelfingre og venter på, at et medlem henvender sig. Der er stadig (alt for) mange arbejdsgivere, der handler direkte i strid med lovgivning, kutymer og aftaler. Om det er bevidst eller ubevidst, er i denne sammenhæng sådan set underordnet. Behovet for at kunne konsultere PROSA, er der.

I PROSA har vi også forskellige kampagner under opsejling, og jeg kan godt garantere, at vi ikke kommer til at skabe opmærksomhed i medierne pga. bannerreklamer og slet ikke med et sexistisk indhold. Men vi vil gerne ha' medieopmærksomhed – det skal bare være på vores præmisser og præget af en stærk it-faglig profil.

Men når det er sagt, er der heller ikke nogen tvivl om, at også PROSA anderledes end tidligere er nødt til at kigge på sine tilbud og forholde sig til valget af virkemidler.

Har du et bud på hvad PROSA ku/sku' gøre for, at blive endnu mere attraktiv, hører jeg meget gerne nærmere – send mig blot en mail på cla@prosa.dk.

Målet må være endegyldigt at erobre titlen som "Verdens bedste fagforening"! ■

MASTERUDDANNELSER

MITKO MASTER I IT, KOMMUNIKATION OG ORGANISATION

Som IT-medarbejder har du brug for indsigt i organisatoriske og ledelsesmæssige forhold. MITKO øger dine faglige kompetencer, og giver dig værktøjer og inspiration til at løse fremtidens IT-opgaver. Med fokus på integrationen af det organisatoriske arbejde samt virksomhedens interne og eksterne kommunikation omfatter fagene bl.a. kommunikation og marketing, projektledelse og organisation med IT, systemudvikling, IT-jura og E-Business strategier.

■ **STUDIESTART**
Uddannelsen starter 1. februar 2004.

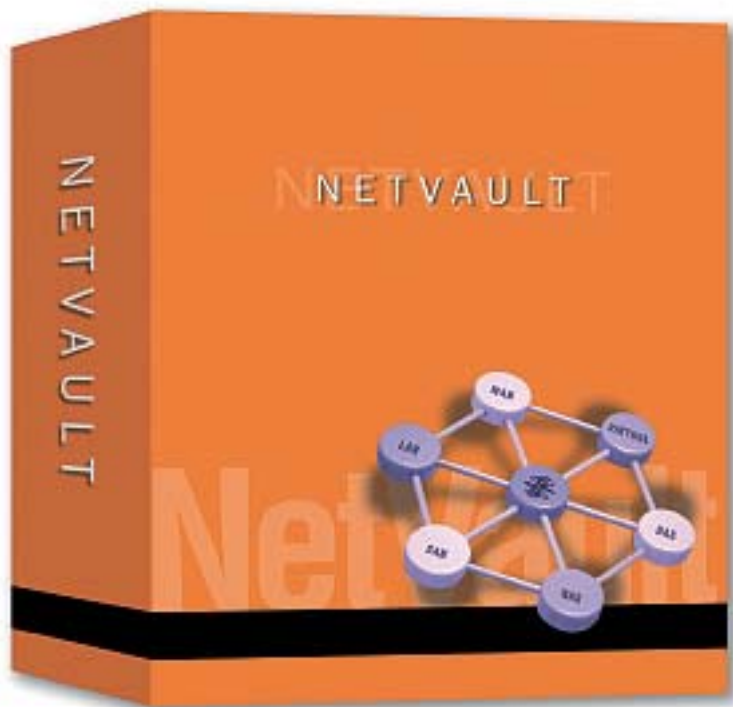
■ **ANSØGNINGSFRIST**
Søg nu - ansøgningerne behandles løbende.

■ **FLERE OPLYSNINGER**
Klik på www.mitko.dk eller kontakt MITKO-sekretariatet på telefon 6550 2832, mitko@sam.sdu.dk.

Arhus School of Business
Handelshøjskolen i Århus

SYDDANSK UNIVERSITET

MITKO - EN UDDANNELSE UNDER IT-VEST

**B
A
C
K
U
P**

BakBone NetVault 7 – en komplet løsning til sikkerhedskopiering

Håndterer enkelte servere, små netværk eller store avancerede netværk – hvadenten der benyttes Windows, Linux eller Unix.

Et enkelt og funktionelt grafisk interface giver en simpel administration og et godt overblik.

Ring 35 36 95 05.

www.bakbone.com

www.liga.dk

Open source for en hver smag

Hvad enten du er nørd, rookie, believer eller bare lidt interesseret i dette kæmpestore emne, vil du i det her nummer af PROSAbladet sikkert kunne finde en artikel, som lige rammer dig.

AF JULIE BECH,
INFORMATIONSMEDARBEJDER

Newbies, som er interesserede i emnet og ved, at programmerne er derude, gode, gratis og lige til at tage ned, vil sikkert have glæde af at læse artiklen Open source for dummies. Her får du gode adresser på, hvor du kan finde software til billedmanipulation, browsere og fil-deling. Og et lille glimt af hvordan det foregår, når programmørerne udvikler på sourceforge.net, hvor man kan finde ca. 50.000 projekter under udvikling.

For dem, som har mere lyst til at fordybe sig i sourceforge, har vi bedt en af vores journalister om at lave en reportage fra dette summende site.

På side 15 kan du møde Simon Phipps, Chief Technology Evangelist fra Sun. Sun har i lighed med andre store it-spillere, som IBM, HP/Compaq, Computer Associates og Oracle forlovet sig med open-source verdenen. Og de vil selvfølgelig tjene penge på det.

På side 18 kan du møde Kasper Skårhøj. Kasper har stort set helt alene kodet et CMS-system på godt 3 mio. bytes kode. Læs mere om hans motiver til at bruge 7 år af sit liv på TYPO3, som han nu forærer væk. Hvordan tjener han penge på det? Og hvordan arbejder han med det?

Motiver og penge

Hvad er det, der får folk til at bruge tusindvis af timer på kode, som de så bare forærer væk bagefter. Eric S. Raymond, hackerens filosof, beskriver en programmørs drift således:

- Vi har et fælles mål. Vi vil have de bedste tænkelige løsninger ud – og derfor overlapper mine egne interesser med det, som er det bedste for fællesskabet. Vi forsøger at gøre os nyttige, og der er en stor psykologisk belønning i at mærke andres anerkendelse af ens arbejde. Dybest set er det gode vi gør for andre en måde selv at få det bedre på.

Andre tungtvejende grunde er uddannelse, man bliver en bedre programmør. prestige, andre anerkender meritokrati, penge, passion, uddannelse

Endelig skal man ikke underkende at mange dygtige open source programmører lægger kimen til deres berømmelse, netop i det miljø. Mange tjener penge på konsulentbistand, tilpasning, videreudvikling af produkterne.

Microsoft fra sit synspunkt insisterer på at bevare alle rettigheder til sin software og sælge licenser til kunderne – og opbygger sit eget univers af systemer for at sikre en høj og homogen

Copyright 1988 by Marshall Kirk McKusick

kvalitet. På den anden side lægger blandt andre Sun Microsystems vægt på åbne systemer, overholdelse af fælles standarder og i en vis grad også åben og fri kildekode (open source). Og at tjene sine penge på udvikling og support i stedet for licenser.

– De tror, det handler om penge, men det gør det ikke. Det handler om friheden til at bruge software eller et interface uden at komme i klørerne på en eller anden begrænsende licens, forklarer Simon Phipps fra Sun. For Sun Microsystems og Simon Phipps handler open source ikke om at formidle et discountprodukt til en billig pris. Det handler i stedet om åbenhed, kvalitet og interoperationalitet. ■

Ordbog

Når vi taler om open source, er der mange begreber, som skal defineres.

Open source

Egentlig betyder open source, at kildekoden er åben og læsbar, og at du kan gå ind og rette i den. Open source er ikke altid lig med gratis software, men alle open source licenser tillader, at man sælge koden videre – for eksempel sammen med de nye funktioner og den nye kode, man selv har tilføjet. Som oftest er de bedste open source programmer udviklet med stram styring af en person eller en enkelt virksomhed. Et godt eksempel er Linus Torvalds, der står bag operativsystemet Linux. Open source-begrebet er forholdsvist nyt og blev opfundet i slutningen af 90'erne – blandt andet for at gøre op med de misforståelser, som begrebet "free software" medførte. For selv om koden til open source software ligger frit fremme til gratis brug på internet, så er det friheds- og valgprincippet, der er grundlaget for open source. Ikke gratisprincippet.

Open source-bevægelsen

For de fleste vil denne bevægelse være ensbetydende med kodenørder, som går ind for et antikommercielt internet. I bevægelsen er der enighed om, at open source-produkter pr. definition er optimale, fordi alle kan bidrage til dem, og det, der bliver udviklet, bliver til på grund af programmørernes lyst og lidenskab.

Kritikerne mener, at det kan være svært at tjene penge på produkter, som du forærer væk. Andre siger, at den udvikling, der foregår i open source-miljøet ikke er proaktivt, men udvikler dårlige kopier. Simon Phipps fra Sun betegner miljøet som et udsnit af ekstremt intelligente, uafhængige og kritiske mennesker. Det er ikke en hippiekommune. Open source miljøet er meget velstruktureret, og den massive

inspektion af udviklere giver fantastisk god kode. Open source er nærmest Extreme Programming på stereoider, mener Phipps.

Free software/fri software

Basalt set er der to fremherskende forståelser af, hvad free software betyder: Richard Stallman, free software-guru og manden bag GPL-licensen, definerer free software således: Free as in freedom not free as in free beer. At software er fri, er ikke ensbetydende med, at den er gratis. Du kan få en kopi foræret, eller du kan betale for en kopi. Begge dele er ok. Etisk er der ikke noget galt med, at en programmør får penge. Det afgørende er friheden. Når man har kopien, så skal man kunne bruge den, som man vil. At koden er „fri“, at brugere har ret til at bruge koden ethvert formål, frihed til at undersøge og forandre i koden, frihed til at kopiere koden videre til andre. Hvis du også har adgang til kildekoden, har du også ret til at forbedre programmet – og udgive det til andre.

Free software betyder i en anden forståelse, at softwaren simpelthen er gratis. F.eks. shareware, hvor du får gratis smagsprøver af softwaren.

GPL-licens

90% af alle projekter bruger GPL-licens. GNU GPL-licensen. Formålet med GNU GPL-licensen er at give alle brugere af programmet den fulde frihed til at benytte programmet, som de vil – men også pligten til altid at videregive de samme rettigheder til andre. Denne frihed drejer sig altså ikke om prisen, men den frie ret til at disponere over programmet. Det drejer sig om brugernes frihed til at køre, kopiere, distribuere, studere, ændre og forbedre programmet. ■

GNU GPL-licensen giver:

- friheden til at køre programmet til ethvert formål
- friheden til at studere, hvordan programmet virker og forandre det efter behov. (Adgang til kiltekoden er en betingelse for dette).
- friheden til at redistribuere kopier, så du kan hjælpe andre.
- friheden til at forbedre et program og udgive dine forbedringer til offentligheden, så hele samfundet har gavn af det. (Adgang til kiltekoden er en betingelse for dette).

GNU GPL licensen benytter altså den i ophavsretslovens §2 nævnte copyright til at videregive ovennævnte rettigheder til alle brugere. Men GNU GPL-licensen giver også pligter – blandt andet gennem den såkaldte "copyleft" bestemmelse. Copyleft betyder at du er forpligtet til at stille alle tilrettede og udvidede versioner, som du måtte have udviklet til rådighed for alle andre – og med de samme licensregler, som det oprindelige program. Du skal altså altid videregive programmet – inklusive alle dine rettelser og tilføjelser – med de samme rettigheder, som du selv modtog det med. Dette betyder også, at kommercielle software-leverandører ikke kan tage kiltekoden fra et program udgivet under GNU GPL-licensen (eller andre licenser som understøtter copyleft)

Hvis du retter i programmet, har du pligt til at sikre, at det fremgår klart af kiltekoden, at du har gjort dette, ligesom datoen for ændringen skal fremgå.

En anden pligt er, at du altid skal være rede til at levere den fulde kiltekodet til programmet til alle andre brugere af det.

Og du har endelig en pligt til at videregive GNU GPL-licensen til alle modtagere af programmet, så de kender deres rettigheder (og pligter).

Open source eller fri software betyder ikke "ikke-kommerciel". Det er specifikt tilladt at gøre programmer tilgængelige for kommerciel brug, -udvikling og kommerciel distribution. Det er også tilladt at tilbyde kommerciel vedligeholdelse af GNU GPL programmer.

Se GNU GPL licensen i sin helhed her (på engelsk): <http://www.fsf.org/licenses/gpl.html>

Fra PROSAs kommende pjece om ophavsret.

Open Source for dummies

Bliver du fjern i blikket, når kolleger og venners tale falder på open source, CVS og Sourceforge? Så læs med her. Det er slet ikke svært. Og helt gratis.

JEANETTE GRØN MADSEN,
FREELANCEJOURNALIST

Gratis programmer du selv kan rette til. Det er sød musik i enhver it-mands ører, og sangen hedder open source. Open source er for dig, der ikke gider opfinde den dybe tallerken igen. Som vil bygge på – eller bare bruge – andres viden og ikke give penge for det. Open source er for dig, der er egenrådig nok til selv at ville bestemme, hvordan din browser ser ud. Det er for dig, som gerne vil lege (det kan man nemlig, når der ikke er nogen brugsmæssige restriktioner på softwaren). Hvis du er ekstra ivrig, giver open source dig også mulighed for at få trænet din kodemuskel og kreativitet.

Masser af gratis varer

Uanset om du skal have styr på dine digitale billeder af sønne eller finde et nyt projektstyrings-værktøj til arbejdet, kan du med fordel surfe lidt rundt i de virtuelle supermarkeder, der bugner med software og projekter fra gulv til loft. Og hvor du ikke skal betale ved kassen, når du går igen. På sourceforge.net er der f.eks. cirka 50.000 open source-projekter. Så her finder du i sagens natur næsten alt – lige fra kernen i Linux til office programmer. Du kan også finde nyttig software direkte på programmernes egne hjemmesider:

Copyright (C) 1999.
Free Software Foundation, Inc

<http://www.openoffice.org>
(fuld office suite)
<http://www.gimp.org>
(billedmanipulation)
<http://www.mozilla.org>
(browser, e-mail m.v.)
<http://www.emule-project.net>
(fildeling)
<http://cdexos.sourceforge.net>
(konverter til mp3 m.m.m.)
<http://typo3.com>
(content management)
<http://www.eclipse.org>
(Java-editor)

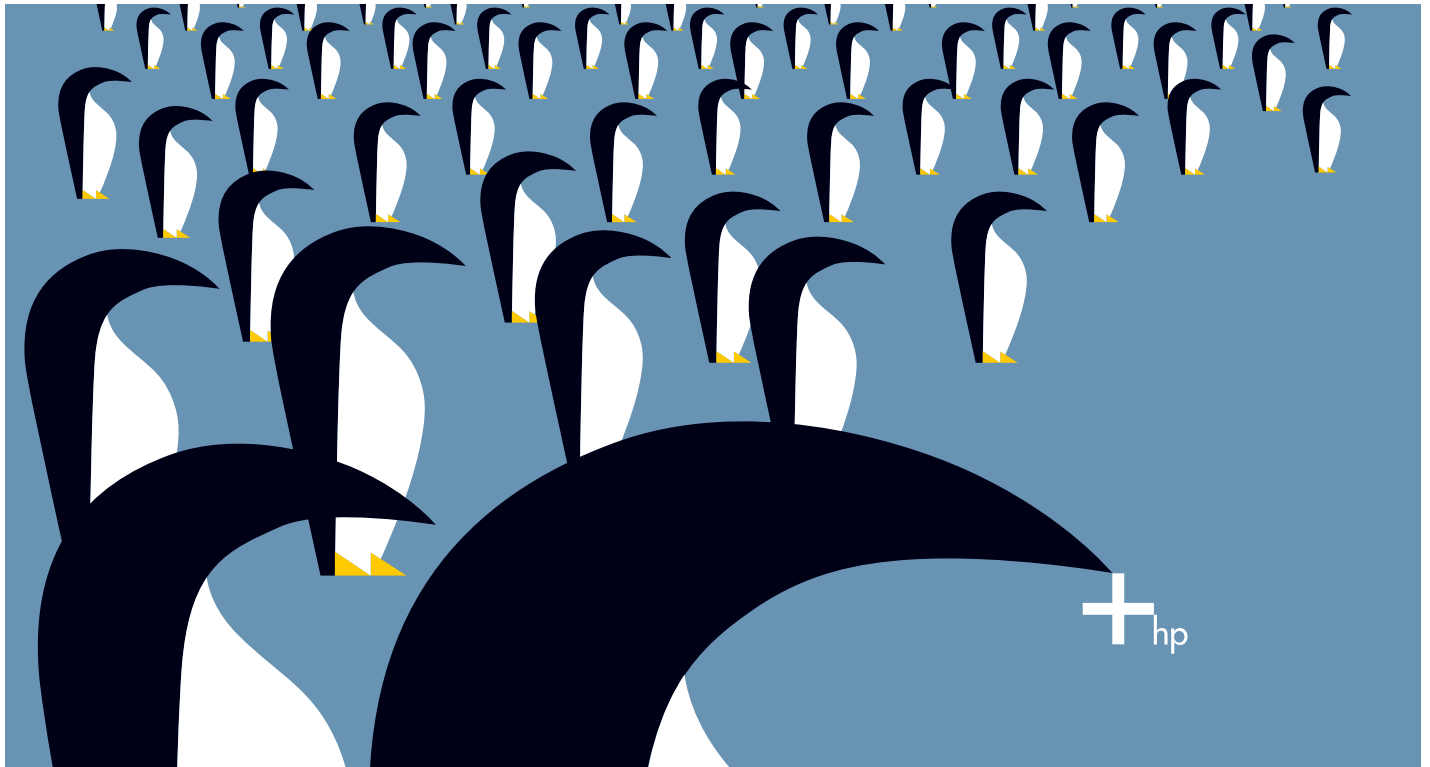
Du kan tage det ned, du vil. Bruge det, som det er. Eller tilpasse det lige netop dine egne behov. Der vil næsten altid være noget at starte på, og da nogle projekter indeholder flere mandeår, kan du opleve, at der er et endog meget godt fundament at begynde på. Softwaren på hylderne ligger ikke stille; det udvikles konstant. Så hvordan finder du det senest opdaterede?

Find den nyeste version

Forskellige projekter bruger forskellige begreber. Men du vil opleve, at den sidst gennemtestede udgave, der er fundet fejlfri, er Stableversionen. Den er afsluttet og tilføjes ikke mere kode. Du

kan tjekke listerne ("bug-reports"), hvor folk skriver ind med fejlfindinger. Der opstår efterhånden flere og nyere Stable versioner – f.eks. Stable 0.8.0 og Stable 0.8.1. Bag det højeste nummer gemmer sig den nyeste gennemtestede udgave.

Hvis du kan leve med eventuelle fejl til gengæld for en mere udbygget version, så kig efter sidste Release Candidate. Der er længere mellem Stable versionerne, da arbejdet op til en sådan kan være omfattende. De indrapporterede fejl skal rettes. En opgave som projektets skarpe inderkreds finder – ja, mindre spændende. Derfor kan du oftere støde på Release Candidates eller Milestones. Softwaren, du henter ned, findes i to versioner: en til installation, der typisk er kompileret og en kildekode-del. Det er kildekode-delen, du kan arbejde videre på. Det, du laver, ryger ikke ind i kernen. Vejen ind til kernen er lang og trang, og betrædes kun af 10% eller mindre af open source brugerne.

HP står forrest i Linux-revolutionen

HP er den globale leder indenfor Linux-løsninger. Og ved at fokusere på Linux's største styrke – de åbne miljøer – har HP løst flere forretningsproblemer for flere kunder end nogen anden – i over 5 år. Søger du en ægte problemkuser, skal du derfor vælge HP og ikke mindst HPs Itanium-baserede Integrity server. Den gedigne server er med sine 64-bit og store garanti for høj opetid allerede markedets mest populære Linux-server – især hos de kunder, der har brug for mange "muskler" ét sted.

HP rx2600 INTEL® ITANIUM®2 SERVER

NORMALPRIS
99.905 kr. ekskl. moms. 124.888 kr. inkl. moms.

59.995 kr. ekskl. moms.
74.993 kr. inkl. moms

1,3 GHz/3MB Intel® Itanium®2 processor
2 GB RAM
36GB disk
DVD-drev
rackkit
Incl. installation Redhat Linux operativ system

Se hvad HP og Linux kan gøre for din virksomhed, prøv vores TCO beregner på www.hp.com/go/demandlinux eller kontakt Karl Hansen på tlf. 70 28 71 29

© Hewlett-Packard 2003. Intel, Intel Xeon, Intel Inside og Intel Inside logoet er registrerede varemærker for Intel Corporation eller dets datterselskaber i USA eller andre lande. Alle andre mærkevarer- og produktnavne er varemærker eller registrerede varemærker for deres respektive firmaer.

Hvad er det med den katedral og basar?

I 1997 skrev Eric S. Raymond det for open source-bevægelsen så klassiske essay "The Cathedral and the Bazaar" om to afgørende måder at udvikle programmel på. Microsoft er skoleeksemplet på katedralmetoden, hvor idé og initiativ udspringer fra ét sted/én person. Basarmetoden indebærer, at mange kollektivt har ret til at udvikle programmel under intens kommunikation.

Læs essayet på <http://www.prosa.dk/oss/>

Hvis du vil kode...

Mere end 90% open source-brugere downloader software og bruger den, som den er, eller tilpasser den selv. Som ny kan du kun downloade. Højest 10 % bidrager med kode til den gruppe, der styrer projektet. En gruppe består af en "præsident" og en håndfuld eksklusivt udvalgte, gode udviklere. Hvis du synes, at din kode aspirerer til "state of the art" kode og bør forsøges mangfoldiggjort, kan du maile den til gruppen. Her vil en "gatekeeper" tage stilling til, om den skal benyttes eller

kasseres. Kulturen i open source-miljøet er, at kritik og ris rettes mod koden. Har du derimod roser at give – giver du dem til personen. Det sikrer en tryk atmosfære for de aktive.

CVS styrer koden

De fast tilknyttede udvikleres kode kontrolleres af et "master"/"gatekeeper" team via versionsstyrings-værktøjet CVS (Concurrent Versions System). Når koden er godkendt, overføres den så til hovedprogrammet. CVS bruges i projekter med adskillige software-ud-

viklere, da den muliggør, at mange kan arbejde på samme kode uden at spænde ben for hinanden. CVS er tilgængelig på de to centrale sider inden for open source: Sourceforge.net og freshmeat.net.

Men det er som sagt svært at få adgang til CVS-projekter. Man skal være meget aktiv for at gøre sig fortjent til at blive budt inden for i varmen. Hvis du er aktiv i deres forum, holder dig på god fod og byder på noget kvalificeret kode, er du måske på vej til at blive budt velkommen i de helligste haller. ■

Morten Ellegaard, it-chef, Forbrugernes Hus:

Typisk har de udbredte open source-programmer en meget høj kvalitet. Det skyldes, at den åbne programkode giver mulighed for, at alle principielt kan være med til at kvalitetssikre. Det er faktisk kun forholdsvis få brugere, der aktivt deltager i selve udviklingen af programmerne. Størstedelen af brugerne skriver i stedet ind med fejl eller ønsker til nye funktioner, og det er meget værdifuldt.

På www.nordicos.org, et helt nyt nordisk website, som Forbrugerinformationens står bag, kan du læse om open source og om hvordan du bruger open source-produkter. Siden henviser til open source-programmer: forskellige kontorpakker, gratis lyd- og billedbehandlingsprogrammer, e-mail-programmer og programmer beregnet til børn. I dine søgninger kan du tilkendegive om du er en almindelig privat bruger, professionel og tilsvarende. (Forbrugerinformationens nedlagdes d. 1/10 og skiftede navn til Forbrugernes Hus, red.).

Copyright 1988 by Marshall Kirk McKusick

Find links til programmerne, debatfora, projekter og anden info på: <http://www.prosa.dk/oss/>

Open source-udvikling:

SourceForge.net

SourceForge.net er verdens største web-baserede udviklingsmiljø for open source-projekter. Websitet bliver brugt både af udviklere og brugere. Brugerne kan fra sitet downloade færdige programmer eller bare følge med i projekterne. Udviklerne får ud over respons fra slut-brugerne tilbudt et utal af faciliteter, der kan være med til at fremme en høj kvalitet af de færdige projekter. Det hele er gratis og bliver brugt af tusindvis af projekter verden over.

AF PETRA HUSUM, FREELANCE
ILL: KRÆSTEN KRUM BYSKOV

Hvis du vil tilmelde et projekt

Hvis du går med planer om eller allerede har et projekt, som du kunne tænke dig at arbejde videre med, kan du tilmelde projektet. Det vil være naturligt, at du bliver hovedmand bag projektet – på SourceForge.net hedder det Project Administrator. Ansøgningen sendes til folkene bag SourceForge.net, og når dit projekt er godkendt (og det bliver det, hvis det er almindeligt seriøst og open source) kan du via SSL gå i gang med at sætte projektet op. Du skal give oplysninger om projektets medlemmer (måske kun dig selv), beskrive projektets indhold, lave hjemmesiden for projektet, lægge de første filer ind i CVS'en, sætte mailingliste op m.v. Og så er du klar. Hvis du kunne tænke dig at have nogle at arbejde sammen med om projektet – hvilket måske var en af hovedårsagerne til at registrere projektet – kan du annoncere efter hjælp, når du er logget ind som administrator. Din annonce vil blive lagt ud på en side med en liste over projekter, der søger hjælp, og du kan håbe på, at nogle bider på. De fleste medlemmer på projekterne er tilmeldt som udviklere ("developer"), men du kan søge efter lige, hvad du har brug

for. Pt. findes der 19 forskellige roller, man kan søge efter, men udviklere er de mest efterspurgte – herefter kommer grafiske designere, web-designere, testere og oversættere.

Hvilke faciliteter bliver projekterne tilbudt

Helt overordnet tilbyder SourceForge.net en platform, hvor projekter kan udvikle sig via koordinering af medlemmernes arbejde samt respons både indbyrdes mellem medlemmerne og fra slutbrugere. De væsentligste faciliteter er:

Projektstyring

Hvert projekt får som standard et interface, hvorfra projektadministratoren har mulighed for at styre projektet, og hvorfra brugere og medlemmer får adgang til de faciliteter, der udgør kernen i samarbejdet og udviklingen af projektet. Det er f.eks. her, projektadministratoren kan udsende meddelelser til projektets nyhedsdel, administrere projektets medlemmer, annoncere efter nye medlemmer og i det hele taget tilrettelægge brugen af faciliteterne. Det er også herfra brugere og medlemmer får adgang til alle projektets enkeltdele, som er:

Egen hjemmeside

Standardinterfacet er et redskab for udvikling og samarbejde om projekterne, men herudover har projekterne også tit brug for at profilere sig i den brede offentlighed. Hvert projekt får automatisk plads på webserveren med plads til en hjemmeside med adressen projektnavn.sourceforge.net. Man har her mulighed for at designe en hjemmeside helt efter egne behov ved brug af cgi- og php scripts og med op til 100 MB lagerplads.

Udvikling styres nemt med tracking

De mange forskellige input, der kommer fra både medlemmer og brugere, styres via et tracking-system. Det er meget nemt at bruge og giver både projektledelsen mulighed for at bevare overblikket - og dermed fastholde en kontinuitet i udviklingen af projektet - og brugere og medlemmer en god support og mulighed for at deltage i projektet. I tracking-systemet kan man f.eks. indberette fejl, man har opdaget, bede om support på et specielt område, foreslå forbedringer eller nye features, indsende patches til gennemsyn m.m. De involverede parter får auto-

matisk tilsendt en e-mail, når der er nyt i den indberetning, de har sendt.

Hvert enkelt tracking-emne bliver klassificeret på f.eks., hvem, der indberetter til hvem, prioritet af emnet, status, hvilken gruppe vedkommende tilhører m.m., der gør det nemmere at holde styr på de mange input.

og CVS

CVS, Concurrent Versions System, er et redskab, der bruges af mange softwareudviklere til at gemme kildekoden et centralt sted. Også projekterne på SourceForge.net får adgang til eget CVS-område. CVS'en på SourceForge.net tillader alle at hente en kopi af kildekoden. Medlemmer og administratorer af et projekt får automatisk tildelt skriveadgang til projektets CVS-område via SSH, mens andre, det vil

sige anonyme eller brugere, kun får læseadgang.

Der er gode grunde til, at mange udviklere anvender CVS til at holde styr på kildekoden. For det første sporer CVS'en hver eneste ændring i kildekoden, der foretages. Den registrerer hvilke ændringer, der er foretaget, hvornår de er foretaget og af hvem. For det andet sørger CVS'en for, at en ændring, en udvikler har lavet, ikke overskriver en ændring foretaget af en anden udvikler. Disse registreringer gør det nemt for udviklerne i et projekt hurtigt og effektivt at kontakte den person, der har foretaget en bestemt ændring. Og det betyder også, at det i den endelige kildekode bliver muligt at give hvert enkelt udvikler kredit for netop den del, vedkommende har stået for.

For det tredje giver brug af CVS

mulighed for til enhver tid at vende tilbage til en tidligere version af kildekoden. Det kan jo være essentielt, hvis en udvikler har fået lavet for meget rav i den. Og for det fjerde vil kildekoden altid findes to steder. Nemlig i CVS-området og på udviklernes egne computere i form af arbejdskopier. Alene det forebygger tab af data, da data altid kan genskabes i forbindelse med, f.eks. fejl i hardwaren, eller hvis en udvikler fejlagtigt er kommet til at slette nogle filer.

Andre værktøjer

Til hvert projekt er tilknyttet mailinglister og debatfora, der gør det muligt for udviklere, brugere og projektadministratorer at kommunikere. Mailinglisterne administreres via administratorens web-interface, og al kommunikation arkiveres, så man senere kan finde frem til tidligere diskussioner.

Udgivelse af projektets software på SourceForge.net giver dels synlighed i omverdenen, dels mulighed for at se hvor mange gange ens software bliver downloadet, og dels mulighed for rigtig mange downloads ad gangen. Brugere af softwaren kan tilmelde sig overvågning, så han/hun får en email, når en ny version udgives.

Hvert projekt kan på anfordring få egen MySQL-database, og man kan afprøve sine programmer på platforme og styresystemer, man ikke selv råder over ved hjælp af Compile Farm.

Næsten 14.000 aktive projekter

Alle projekter får målt aktiviteten, og der bliver genereret en liste over projekterne med det mest aktive projekt øverst. Aktiviteten måles i forhold til antal sidevisninger, antallet af indberetning via trackingsystemet og brugen af CVS'en. Et af de mest aktive projekter lige nu er projektet TIKI CMS/Groupware, der står for udviklingen af et content management system programmeret i PHP med faciliteter, som

f.eks. udgivelse af artikler, debatforum, nyhedsbrev, et fil- og billedgalleri, spørgeskemaundersøgelser, webmail og meget mere. Der er 3 projektadministratorer og 110 medlemmer, der næsten alle er udviklere. Projektet var månedens projekt i juli 2003. Læs evt. mere om projektet på tikiwiki.org.

Som et kuriosum kan nævnes, at det mindst aktive projekt d. 25.9. stod som nummer 13850 på listen med en aktivitet på 0,007 – hvoraf man altså kan udlede, at rigtig mange projekter ligger helt stille, men altså også, at der rent faktisk er næsten 14.000 aktive projekter.

Månedens projekt

Hver måned vælger folkene bag SourceForge.net et projekt, der udnævnes til månedens projekt. Formålet er at henlede opmærksomheden på fortjenstfulde projekter, der stræber efter at gøre en forskel inden for udviklingen af open source i verden. Her i september 2003 var månedens projekt TightVNC, der står for Virtual Network Computing. TightVNC gør det muligt at se en computers desktop via f.eks. internettet.

Flest downloads

På en anden liste kan man se hvilke projekter, der har haft flest downloads – både i det hele taget og inden for de seneste syv dage. På listen kan man også se stillingen i forhold til dagen før. Lige nu topper eMule, der er en fildeklingsklient baseret på eDonkey2000, men med flere faciliteter. Indtil 25. sept. har den været downloadet mere end 17 mill. gange og mere end 36.000 gange i de seneste syv dage!! Tak spids

Hvad ligger bag SourceForge.net

SourceForge.net ejes af OSDN, der står for Open Source Development Network. OSDN er også kendt for andre meget besøgte web-sites så som Media-builder.com og Slashdot.org.

Den software, der ligger bag SourceForge.net, er udviklet af det amerikanske softwarefirma VA Linux System. Oprindeligt var softwaren Sourceforge et open source-projekt. Men VA Linux

Systems valgte i 2001 at gøre deres software kommerciel, og i dag lever de af at sælge Sourceforge – men nu i version 3.3. med navnet SourceForge Enterprise Edition. Senest har IBM i august 2003 lagt udvikling af deres interne open source-projekter over i SourceForge Enterprise Edition.

SourceForge.net kører stadig med Sourceforge, men med version 2.7. Siden version 2.7. er der ifølge VA Linux Systems sket forbedringer i versionsstyring, søgefaciliteter, systemovervågning og integration af forskellige databaser. Forbedringer der ikke er kommet brugere af SourceForge.net til gode.

SourceForge.net er ikke den eneste af sin slags. Der findes en række tilsvarende steder på internettet, hvor open source-projekter kan få gratis hosting og forskellige faciliteter, f.eks. savannah.gnu.org og developer.berlios.de, der begge bygger på Sourceforge-softwaren – bare i ældre versioner. Og så er der tigris.org, asyncony.com og danske sunsite.dk, der tilbyder specialfremstillet hosting til projekter, der søger om det. Men SourceForge.net er og bliver den største og mest betydningsfulde indtil videre. ■

En af de, der med glæde har brugt SourceForge.net er Lasse Mikkelsen. Gennem det velkendte IRC chat-netværk fik han kontakt med projektet Xbox Linux, hvor han i dag er udvikler. Projektet har hjemsted hos SourceForge.net. Projektet går ud på at udvikle en version af GNU/Linux til Microsofts spillekonsol Xbox, så den kan bruges som en helt almindelig computer, hvorfra man kan installere og køre software. Målet har jo politiske undertoner, men man får helt konkret også en meget billig og anvendelig computer ud af det (Celeron 733 MHz CPU, 64 MB RAM, en 8 eller 10 GB hard disk, DVD drive and 10/100 Ethernet). Læs mere om projektet på xbox-linux.sourceforge.net/. Lasse har haft gode erfaringer med SourceForge.net, og af faciliteter fremhæver han specielt en god indrapportering af fejl, en god versionsstyring, en god opetid og båndbredde og ikke mindst muligheden for gratis web-hosting af projektet. Lars siger: "Uden SourceForge.net tror jeg ikke udbredelsen af open source-software var nået så langt, som den trods alt er i dag".

UDDANNET DATAMATIKER? - BLIV PROFESSIONSBACHELOR PÅ 1 ½ ÅR

Hvis du er uddannet datamatiker, kan du nu blive professionsbachelor på 1 ½ år. Det særlige meritforløb omfatter fag på HA-niveau, et praktikophold i en erhvervsvirksomhed og et afsluttende bachelorprojekt.

Nye hold udbydes i Lyngby, Roskilde, Slagelse, Næstved og Nykøbing F. med studiestart i februar 2004 - ansøgningsfristen er den 1. december.

Hvis du vil vide mere, så ring til os eller klik ind på

www.handelshojskole.dk

HANDELSHØJSKOLE
CENTRET

Willemoesvej 2B Vestensborg Allé 78
4200 Slagelse 4800 Nykøbing F.
tlf. 58 555 100 tlf. 54 888 222

Et Sol-evangelium om frit valg

Sun Microsystems har deres it-strategi på plads. De har forlovet sig med det åbne udviklermiljø – open source-samfundet. Her forklarer Sun's chef-evangelist, hvorfor fremtidens it handler om åbne standarder og fælles udvikling via internet – derimod hører strikse og forpligtende licenser fortiden til. Et evangelium om open source brugt med omtanke.

AF CLAUS THORHAUGE,
CLAUS@THORHAUGE.DK

Simon Phipps kan ikke få koblet sin bærbare computer op på det trådløse netværk i forhallen på Falconer Hotel på Frederiksberg. Og den slags irriterer ham.

– Det er den værste fremtid, jeg kan forestille mig. At teknologien er åben og sagtens kan koble sig op, men det program, jeg bruger til at udnytte teknologien, sætter begrænsningerne, forklarer han.

Både han og jeg ved godt, at han bare skal gå hen i receptionen og lægge nogle småpenge og få et password, så er han straks flyvende med den bærbare der på cafebordet. Men det er hele princippet i det lukkede system, der genererer den amerikanske computergigant Sun Microsystems chefideolog – eller Chief Technology Evangelist, som der står på Simon Phipps' visitkort.

Han er i Danmark for at fortælle om Suns syn på fremtidens software på Dansk IT's årskonference. Det bliver en prædiken om fremtidens to adskilte it-verdener.

– Det er meget sandsynligt, at licenser og patenter vil dele vores verden i adskilte verdener – det er ikke teknologien, der gør det, vurderer han.

Evangelist i en religionskrig

Mange af de store it-leverandører har fået øjnene op for mulighederne i open source-miljøet med mange engagerede udviklere og ikke mindst kvalitetene

ved open source-produkter som Linux-operativsystemet og Apache-webserveren. Sun, Oracle og IBM, blot for at nævne nogle. Sun Microsystems investerer og sætter på open source-software. Der er ingen tvivl om, at Simon Phipps og Sun Microsystems tydeligt har valgt side i det, der i de senere år nærmest er blevet en religionskrig mellem open source-miljøet i alliance med store spillere som IBM, HP/Compaq, Computer Associates og Sun på den ene side og Microsoft på den anden side.

En krig på ideologier, hvor Microsoft fra sit synspunkt insisterer på at bevare alle rettigheder til sin software og sælge licenser til kunderne – og opbygger sit eget univers af systemer for at sikre en høj og homogen kvalitet. På den anden side lægger blandt andre Sun Microsystems vægt på åbne systemer, overholdelse af fælles standarder og i en vis grad også åben og fri kildekode (open source). Og at tjene sine penge på udvikling og support i stedet for licenser.

Frit valg tak

Derfor bliver en samtale med chef-evangelisten også meget en samtale om modsætningen: Lukkede systemer med Microsoft som den ypperste repræsentant.

– Det handler i bund og grund om friheden til at vælge. Når du har valgt Microsofts arkitektur, har du ikke flere

valg. Det eneste valg, du har tilbage, er på de områder, hvor Microsoft endnu ikke konkurrerer. Sun og open source-samfundet har den indstilling, at du har et valg. Det eneste, du typisk ikke kan vælge, er Microsoft-vejen. Det er fordi, de har valgt en vej, der udelukker alle andre, forklarer Simon Phipps.

Traditionelt er Sun Microsystems også leverandør af proprietære systemer. Det kan næsten ikke være anderledes, når man både producerer sine egne processorer (Sparc), leverer sin egen hardware, sit eget operativsystem (Unix-varianten Solaris) og sin egen server-software. Men de senere år har specielt Linux-operativsystemet sat en anden dagsorden, og det har fået Sun Microsystems til at sadle om. Sun har blandt andet købt rettighederne til kontorprogrammet Star Office, har lagt en gratisversion under navnet Open Office ud på internet og distribuerer Star Office på cd med vejledning for ganske små penge. Samtidig har Sun Microsystems satset stort på at komme ind i varmen hos open source-nørderne på internettet og inddrage deres indsats i udviklingen af ny software.

Selv om det for udenforstående kan forekomme som en kovending, opfatter Simon Phipps det som en naturlig udvikling.

Solaris skal også ud i friheden
– Der er ikke så lang vej til open sour-

Oracle Makes Linux Unbreakable

Everyone knows Linux costs less.
Now it's faster and more reliable too.

ORACLE[®]

oracle.com/linuxfaster

Copyright © 2003, Oracle. All rights reserved. Oracle is a registered trademark of Oracle Corporation and/or its affiliates.

ce for Sun, som der er for de fleste andre virksomheder, fordi vores virksomhed længe har været baseret på tanken om at udnytte ideer, der er baseret på udvikler- og brugerfællesskaber – og gøre dem til kommercielle produkter, forklarer Sun-evangelisten på sit høflige, meget britiske og overbevisende sprog.

Han understreger, at Suns variant af Unix-operativsystemet, Solaris, er baseret på en af de åbne licenser, der ligger til grund for open source-begrebet. BSD-licensen.

– Solaris er en kommerciel distribution baseret på BSD. Solaris udkom jo før, open source-begrebet blev opfundet, og jeg håber, at vi i løbet af kort tid kan gøre Solaris til open source. Men vi har ikke alle rettighederne til en del af koden. Der er forskel på retten til at bruge software i et produkt og retten til at give den fri. I løbet af de næste to-tre år vil vi prøve at skaffe de rettigheder, vi endnu ikke har, fortæller Simon Phipps.

Den politik har indtil videre givet pote for den amerikanske it-gigant.

– Open source har allerede tjent sig ind. Det er knap to år siden, vi satte Star Office på gaden og break-even er allerede nået. Det er meget hurtigt, vurderer Simon Phipps.

Open source totalleverandør

På den måde er Sun Microsystems ved at lægge grunden til en forretning, der i bund og grund er baseret på software udviklet efter open source-licenserne. Men Suns kunder skal ikke bare hente deres software gratis på internet, de skal købe en pakke hos Sun. Selvfølgelig har kunderne lov til at hente og installere systemerne selv. Det ligger Simon Phipps og Sun Microsystems fjernt at prøve at kontrollere kunderne – og det ville også være stik imod den åbenheds-standkegang, som Simon Phipps og Sun prædiker med sit evangelium.

Suns pointe med open source er at få et stykke kvalitetssoftware uden klausuler, der binder kunden til leverandøren og med en indbygget åbenhed, der gør, at man kan kombinere det med anden software, som man lyster – eller man kan skifte leverandør, uden at miste rettighederne til softwaren.

– For hver dag, der går, bliver mere og mere af vores forretning baseret på open source. Jeg er selv meget optaget af at dreje Sun i retning af mere og mere open source – af to grunde. Først og fremmest vil det gøre Sun til en mere succesrig virksomhed, for det andet vil det gøre verden til et bedre sted at arbejde, vurderer chef-evangelist fra Sun Microsystems, Simon Phipps. Foto: Claus Thorhauge.

– Man kan sige, at den totale frihed ved open source software ligger hos de mennesker, der behersker teknologien. Men for dem, der bruger softwaren, betyder friheden, at de kan frit vælge. Men typisk vil de nok beslutte at få nogen til at implementere softwaren for dem, forklarer Simon Phipps.

Open source er Extreme Programming på stereoider

For Sun Microsystem er en del af fremtidens indtjening at gå ind og levere og implementere open source. Men det er ikke det centrale: Open source er først og fremmest et fantastisk effektivt udviklings- og testmiljø. Et fælles udviklingsmiljø – ”shared innovation”, som Simon Phipps selv kalder det.

– Man viser åbent sin kode til et udsnit af ekstremt intelligente, uafhængige og kritiske mennesker. Det er jo ikke en hippiekommune. Open source miljøet er meget velstruktureret, og den massive inspektion af udviklere giver fantastisk god kode. Open source er nærmest Extreme Programming på stereoider, forklarer han med henvisning til den særlige, hektiske form for pro-

grammering, hvor to eller flere programmører simultant samarbejder om kodningen.

Han peger på, at alle virksomheder – selv udviklingsgiganter som Microsoft – må indse, at nogle af de kloge folk arbejder for andre virksomheder. Men ved at udnytte open source miljøet kan Sun Microsystems trække på alle gode kræfter.

– Man må lære at få dem til at arbejde for sig, forklarer Simon Phipps med et skævt smil.

Sun tvunget til ydmyghed

Det ved gruppen af anarkistiske open source-udviklere på internet godt, og selv om det for en ensom, entusiastisk nørd hjemme på arbejdsværelset kan være spændende at arbejde sammen med den store softwaregigant, er det ikke alle de engagerede programmører, der er begejstret for Suns engagement i open source. Alligevel tøver chef-evangelisten ikke med at kalde det en win-win situation.

– Ved at udvikle software ved hjælp af open source-samfundet, kan vi koncentrere os om den del af produktet,

der er unik for vores virksomhed. Vi bruger så den generelle kode fra open source-miljøet, og open source-samfundet har så til gengæld fordel ved at vores ingeniører bidrager til open source produktet. Det er open source-udvikling, når det er bedst, fastholder Simon Phipps.

Men Sun har også været tvunget til at omstille sig efter sin forlovelse med open source-samfundet.

– De fleste virksomheder er vant til kontrol, men når man baserer din softwareudvikling på open source, så mister man kontrollen. Det betyder ikke, at man ikke kan have en plan eller en arkitektur, men man kan ikke have en chef, der dikterer disse ting. En af de første ting, man lærer, er ydmyghed, fordi man ikke længere kan sige: "Vi ved bedst," siger Simon Phipps.

Open source er ikke en religion

Han understreger, at open source ikke er løsningen på alle problemer. Der er nogle opgaver, der er gode til det åbne udviklersamfund på internet – andre dur slet ikke.

– Vi gør ikke noget af religiøse årsager. Spørgsmålet er altid, hvad er bedst for kunden og for markedet. Open source fungerer ikke i alle sammenhænge, siger Simon Phipps.

Sun Microsystems har en model med en klar skillelinje inden for softwareudvikling. Opgaver over den linje har typisk brug for et internt udviklingsteam, fordi opgaven i sig selv ikke er interessant nok til, at frivillige har lyst til at kaste tid og kræfter ind i løsningen.

– Kunsten er at balancere på den linje. Hvad kan med fordel løses i et åbent udviklersamfund, og hvad skal klares internt. Det er en af de færdigheder, som virksomheder må lære i takt med, at open source bliver mere populært, forudsiger Simon Phipps.

Frihed koster

Open source-begrebet er forholdsvis nyt og blev opfundet i slutningen af 90'erne – blandt andet for at gøre op med de misforståelser, som begrebet "free software" medførte. For selv om koden til open source-software ligger frit fremme til gratis brug på internet,

så er det friheds- og valgprincippet, der er grundlaget for open source. Ikke gratisprincippet.

– Der er ikke nogen garanti for, at det bliver billigere at bruge open source. Men jeg tør godt garantere, at friheden bliver større. Forstået på den måde, at man har frihed til at vælge, hvem der skal give support på dine produkter. Størstedelen af open source er baseret på standarder, så man bevarer også friheden til at vælge et andet produkt. Det er svært at sætte en pris på den frihed, vurderer Simon Phipps.

Derimod kan chef-evangelisten garantere at ved at bruge "lukket software", er man altid nødt til at vende tilbage til ejeren af licensen for at bede om lov til at ændre eller bruge programmet på en anden måde. Han peger på, at begrebet "royaltyfree" kan være årsag til en del forvirring hos folk.

– De tror, det handler om penge, men det gør det ikke. Det handler om friheden til at bruge software eller et interface uden at komme i kløerne på en eller anden begrænsende licens, forklarer han.

Kvalitet koster – også open source

For Sun Microsystems og Simon Phipps handler open source forståeligt nok ikke om at formidle et discountprodukt til en billig pris. Sun har netop i lighed med de andre store it-giganter som IBM og HP/Compaq valgt at satse stort på open source – blandt andet på Linux. Og leverandørerne skal selvfølgelig tjene penge på det. For Phipps og Sun handler det i stedet om åbenhed, kvalitet og interoperabilitet. Det har en pris.

Alligevel tror Sun's softwarechef, at open source er billigst i det lange løb, hvis man kigger på de samlede omkostninger. Den metode, der hedder Total Cost of Ownership, TCO.

– Simpelthen fordi du køber dine programmer og tjenester på et mere konkurrencepræget marked, forklarer han.

Open source kan stå uden lovkrykker

Derfor er Simon Phipps også begejstret

for, at regeringerne i en del europæiske lande har valgt at fremme brugen af open source i den offentlige administration. Der er store ligheder mellem open source miljøet og den europæiske måde at regere på – nemlig ved at skabe fælles forståelse og konsensus. Men i Simon Phipps' optik er det en dårlig ide at tvinge offentlige institutioner til at bruge open source, som blandt andet Frankrig er på vej til. Open source behøver ikke regler.

– Open source skal bevise sin styrke i sig selv. Men det er godt, at europæiske regeringer endelig indser, at frihed er friheden til at udvikle sig uden at spørge andre om lov hele tiden. Det er godt set, siger Simon Phipps.

Microsoft eller ej, regeringsindgreb eller ej. Kampen om fremtidens software er ikke ovre. Den er først lige begyndt. Den næste store slagmark for lukket kontra åben software er fremtidens netværkstjenester, web-services.

Samtale fremmer forståelsen

Webservices er en struktur, der via XML-skemaer, digitale identiteter og interfaces kæder virksomheder og individers systemer og data sammen på en internetplatform, så de direkte kan udnyttes af andre – for eksempel kunder, underleverandører eller samarbejdspartnere. Sømløs program til program kommunikation over internet. Det er dét, der i Microsofts version hedder dotnet. Det er her, fremtidens slag mellem den "lukkede" og den "åbne" softwarefilosofi skal slås, og der bliver kamp til strengen – måske endda lidt over.

– Fordelene ved en XML-baseret verden og web-services er enorme – at alle (systemer, red.) i teorien kan forbindes med hinanden. Men det er også et spørgsmål om frihed. Hvad tvinger forskellige verdener til at være løse fra hinanden. Det handler om friheden til at forbinde sig, og basisteknologien alle bruger i dag er i stand til fungere sammen, men spørgsmålet er i virkeligheden, om jeg ved at bruge det ene system kan interface til et andet system uden at bryde en licensaftale, forklarer Simon Phipps. ■

Et open source projekt:

Søg og du skal finde

Siden 1997 har Kasper Skårhøj arbejdet på CMS-systemet TYPO3. Som kun 28-årig er han guru for ca. 1000 håndgængne mænd, som TYPO3's community består af.

AF JULIE BECH,
INFORMATIONSMEDARBEJDER
FOTO: MARTIN FOLDGAST

Har man ikke fantasien til at forestille sig, at man kan finde et godt CMS-system gratis, betaler man gerne 500.000 kr. for at få et. Folk, som søger efter noget, som ikke koster penge, bliver belønnet. Det mener Kasper Skårhøj. Han står bag CMS-systemet TYPO3. Ene mand har han programmeret ca. 3 mio. bytes kode.

Motiver

- Jeg elsker at skabe noget. Jeg har lige været i Paris i en weekend, og da jeg kom hjem lå der 4 mails, hvor folk skrev, hvor glade de er for, at jeg har valgt at give TYPO3 frit. De kan slet ikke forstå, at jeg har gjort det. Nogle giver TYPO3 æren for hele det sidste forretningsårs succes. Og selvom folk tjener penge, så er det jo mennesker af kød og blod, som skal skaffe smør på brødet til deres børn, fortæller Kasper, som først og fremmest gav TYPO3 frit for at få tid til at udvikle det.

- Det er en kæmpe tilfredsstillelse for mig at se, alle de som har fundet TYPO3, og hvor det har hjulpet en organisation eller et lille firmas eksistens i en verden, hvor det ellers kun er de store spillere, som har eksistensberettigelse, siger Kasper. Det er enormt livsberkraftende.

Kasper har et kristent livssyn og kommer fast i en aktiv folkekirke. Indgangen til hans karriere er da også brolagt med hjemmesider designet til forskellige kirker.

Kasper Skårhøj begyndte sin karriere i internettets ungdom, og hans primære interesse lå i det grafiske design. Men jo mere han arbejdede med at skabe websites, jo mere følte han, at der manglede et redskab til at holde styr på indholdet.

- Idéen om content management opstod ud af et behov. Jeg havde brug for noget software, som kunne styre indholdet, husker Kasper.

Det fik ham til at kaste sig over programmering, og passionen for CMS-systemet blev større, jo mere han arbejdede med det.

Så blev det open source

TYPO3 var egentlig kommercielt tænkt, men Kasper følte ikke, at han selv kunne videreføre det kommercielt. Kaspers drivkraft var at *skabe* noget, ikke markedsføring. Derfor tænkte han, at hvis han på et eller andet tidspunkt blev nødt til at give det bort, så ville det heller ikke gøre noget.

Omkring år 2000 tegner Kasper en linje i sandet. Nu er TYPO3 modent til at møde verden, og han vælger at publicere TYPO3 under GPL-licensen, fordi den er vidt og bredt accepteret.

- GPL var nok det sikreste valg, fordi den er anerkendt i nordkredse, fortæller Kasper, som samtidig sparede pengene til en advokat til at kigge en masse licensregler igennem. GPL var et nemt og billigt valg.

Ulemper ved open source-licenser

Kaspers etik udspringer af hans kristne grundsyn. Derfor har han også snarere moralske end økonomiske forbehold for GPL-licensen.

- Jeg ville gerne have haft mulighed for at begrænse brugen af TYPO3. For eksempel forbyde, at systemet bliver brugt til pornografi eller antikristne budskaber. Men i definitionen af en open source-licens ligger der, at man ikke kan diskriminere på nogen måde. Så den kamel måtte jeg sluge, siger Kasper, som dog har publiceret etiske retningslinjer for brugen af TYPO3, uden at disse har nogen juridisk gyldighed.

- Hvis nogle bruger TYPO3 til noget snavs, vil jeg egentlig helst ikke vide det. Men hvis der er 100 non-profit organisationer, som har glæde af det og sparer penge og fem suspekter, så skidt være med det.

Det, som generer Kasper mest ved, at TYPO3 er open source er dog, når folk prøver at sælge TYPO3, som deres eget produkt ved at give det et andet logo og et andet navn. En kunde, som ikke ved bedre, tror så, at han har fået et billigt CMS-system til 20.000. I virkeligheden har han jo betalt 20.000 for et produkt, som han kunne have fået gratis. Og det er dybt ulovligt at tage penge for GPL-licenseret software, uden at køberen ved, at systemet er GPL og dermed gratis. Det er misbrug

Idéen om at lave et CMS-system opstod ud af et behov, husker Kasper Skårhøj, som har arbejdet med TYPO3 siden 1997.

af softwaren og dertil konkurrenceforvridende.

CMS for 500 Euro

I dag har Kasper et enkeltmandsfirma, hvor han arbejder som freelancer på at udvikle TYPO3. Ind imellem tikker der en mail ind om, at der er et webbureau, som har solgt systemet til en kunde og derfor gerne vil donere f.eks. 500 euro. I øjeblikket vurderer Kasper, at donationerne udgør en tredjedel af hans årsløn, og mængden ser ud til at stige.

- 500 euro er jo et forsvindende lille

beløb, når man skal etablere et website, som Kasper siger. Donationerne er for ham den optimale måde at tjene penge på.

- Jeg bruger oceaner af tid uden at tjene en eneste krone, og det vil jeg hjertens gerne, fordi det er min passion, men så bliver jeg nødt til at en gang imellem at tjene nogle hurtige penge. Jeg skal jo finansiere min tid. Så jeg prøver at tage de gode lunser kød. En god luns kan f.eks. være det, som jeg laver i øjeblikket og har lavet de sidste tre måneder. Jeg er konsulent for et fir-

ma i Frankrig, Dassault Systemes, som laver 3D-software til fly- og bilindustrien. Jeg leder udviklingen af et nyt website baseret på TYPO3. Det er godt lønnet, det er en stor reference for mig personligt og for TYPO3, siger Kasper, som også synes, at det er lidt fancy at arbejde i Paris.

Mange er afhængige af Kaspers arbejde med TYPO3. Derfor regner han ikke med, at han bliver nødt til at arbejde i Føtex lige med det første for at kunne holde hovedet oven vande, men som han siger:

- Hvis det lige pludselig overhovedet ikke hænger sammen, så er det klart, så vil jeg sige til TYPO3's community: Vi har et problem, *jeg* tjener ikke penge. Og så må vi se, at få nogle flere donationer.

Solopræstation

Et af de væsentligste karaktertræk ved open source-projekter, er at de bliver til i kraft af en kollektiv præstation, men sådan er det ikke med TYPO3.

- TYPO3 er en solopræstation af mig i meget høj grad, fortæller Kasper, som ikke er hverken samarbejdsmenneske eller leder, men en udpræget solist.

- Det betyder ikke, at jeg underkender betydningen af andres arbejde. Jeg har det bare bedst med, at andre mennesker laver deres adskilt fra det, jeg gør.

Derfor har Kasper udviklet en Extension Manager, som er et værktøj, som gør, at andre mennesker kan bidrage med dele af systemet, uden at Kasper bliver blandet direkte ind i det. I øjeblikket er Kasper og en gruppe på ca. 15 mand ved at udvikle en ordning, der kan lave ratings og kvalitetsstempler de extensions, som bliver releaset.

Communitiet består af 1000 mand med supportgrupper og folk, som udvikler extensions på egen hånd, men selve det klassiske open source-begreb, hvor et netværk af folk, som alle bidrager til den samme kildekode i kernen, det har TYPO3 ikke.

- Alt i kernen er tæt kontrolleret af mig, siger Kasper. En af fordelene ved det er, at koden er vanvittigt konsistent. Alt ligner hinanden og lever op til den samme tankegang. Det er virkelig en

enhed. Andre open source-projekter bærer præg af at være udviklet af forskellige mennesker.

Kompromisløs konsistens

- Når jeg udvikler en del af systemet, kan jeg ofte se, om dette bliver fundamentet for noget andet i fremtiden, og hvis det gør det, så gør jeg mig særligt umage fra starten og sørger for, at det bliver gjort rigtigt, siger Kasper, som mange gange har været glad for ikke at have sprunget over, hvor gærdet var lavet. Han erkender dog også, at han kun har kunnet gøre det, fordi han kompromisløst ikke er spor interesseret i det salgsmæssige eller kommercielle perspektiv.

- Folk er imponerede over konsistensen, omfanget, renheden af det, som er lavet, når de sammenligner med kommercielle systemer, siger Kasper. Hvis nogle ville kritisere TYPO3, så ville jeg være stolt af at kunne pointere, at hvad folk end mener, så kan det bevisligt løse problemer effektivt. Folk kan stille mig en hvilken som helst udfordring med CMS-baseret webpublicering, og jeg vil med stor sandsynlighed være i stand til at løse den med TYPO3. Og jeg vil sandsynligvis også kunne imponere folk med, hvad systemet er i stand til at gøre. For sådan en nørd som mig, er det ufatteligt tilfredsstillende – sådan helt tegneserieagtigt: Folk spørger: Kan du det? Og så bruger man en halv nat, og viser dem så henkastet, at man har løst det. Så bliver folk helt tavse og ved ikke, hvad de skal sige, og tænker, nå, det var godt nok vildt. Det appellerer også til nørden i mig. Det må jeg da indrømme

Større og større

Summen af folk, som bruger TYPO3 vokser og vokser. Efter Kaspers mening nærmest eksponentielt. Det er dejligt, men også sørgeligt.

- Det er en stor udfordring ved det at køre et open source-projekt. I starten var vi en lille landsby, hvor alle kend-

Kasper Skårhøj, guru, perfektionist og solorytter

te alle. Nu er vi en storby, og jeg kan ikke længere holde styr på hvem, der er hvem. Der er så mange navne, så i stedet for at huske nogle af dem, så kan jeg slet ikke huske nogle, siger Kasper, som i starten nød at være den gæstfri vært, og som ønsker, at TYPO3 skal være et sted, hvor folk accepteres for den person, de er.

Det er bare svært at undgå med 1000 individer på en mailingliste. TYPO3's svar på det er user groups rundt omkring i lokalsamfundene og en årlig snowboard-tur.

- Det er et genialt koncept, siger Kasper med lys i øjnene. Vi tager af sted og står på snowboard om dagen. Om aftenen tager vi vores notebooks frem og leger med TYPO3. Det er tredje gang nu til vinter. Det første år var vi 25, i år var vi 50 og til næste tur er der indtil videre 100 tilmeldte. Hvis

det er et udtryk for, hvordan det vokser, så er det nærmest eksponentiel vækst. Der også andre indikatorer. Besøgene på vores website, f.eks.

Børn er søde...

Kasper, som nu er gift på 4. år, ser ikke børn i sin umiddelbare fremtid. Han er bange for, at de kommer til at tage tid fra hans passion.

- På mange måder virker børn som en bremseklods for ens personlige visioner og mål, filosoferer Kasper, som frygter at få børn og se, hvilken tid det tager. Men som også frygter måske at finde ud af, at han er mere interesseret i sit arbejde end i dem. Han erkender dog også, at der er glæde ved det.

- Børn er jo søde. Det kunne da også være sjovt at have en miniature model af sig selv gående.

Så mon ikke det kommer til sin tid? ■

monitorering på den **nemme** måde

Den danske Open Source orienterede IT-virksomhed catpipe Systems ApS lancerer nu næste generation af deres monitoreringssystem **d-mon**

d-mon er et monitoreringssystem, der består af en blanding af open-source produkter og værktøjer udviklet af catpipe Systems ApS. For at gøre den daglige administration og brug af **d-mon** så enkel som mulig foregår al administration og brug af **d-mon** via et nemt og intuitivt web-interface. Dette betyder at systemet kan sættes i drift efter få timers instruktion til brugerne.

NEG-Micon A/S, der har været pilot-kunde på **d-mon**, har fra starten haft et krav om høj stabilitet på deres systemer. Derfor benytter de i dag **d-mon** som deres monitoreringsplatform, og får ad den vej både rapporter om akutte problemer og et større overblik over belastningen af deres IT-infrastruktur. Udover at være et værktøj for systemadministratorerne og IT-kompetencecentret, kan **d-mon** også lave automatiserede rapporter til brug for ledelsen. Disse giver et grafisk overblik over belastningen af virksomhedens IT-infrastruktur samt grafiske indikationer af virksomhedens faktiske drift målt op imod den fastlagte Service Level Agreement.

Systemadministrator hos NEG Micon A/S, Flemming Bredahl, kan fortælle, at virksomheden dagligt benytter **d-mon** til overvågningen af deres IT-systemer, som både befinder sig i hovedkontoret i Randers samt i deres 22 internationale kontorer. Flemming Bredahl udtaler:

*I dag finder vores helpdesk personale frem til problemerne før brugerne begynder at ringe. Det gør det muligt for os at give bedre og hurtigere udmeldinger til virksomheden, hvis der skulle opstå et problem. Det har givet os en større ro, både for IT-Afdelingen og for organisationen som helhed. En anden stor fordel ved implementeringen af **d-mon**, er SMS fejlmeldinger, som kan rettes direkte til den person der har døgnvagt. Dette gør det muligt for NEG-Micons IT-Afdeling at rette mange fejl, inden brugerne bliver berørt af dem.*

d-mon der blev indført som en aflastning for IT-afdelingen foretager i dag fuld monitorering af omkring 150 netværksenheder og servere med en stadig tilvækst af enheder.

Tættere på slutbrugeren

catpipe Systems ApS har netop udvidet forretningsområdet med overtagelsen af open-source virksomheden Xenux. catpipe Systems ApS og Xenux vil fortsat være to separate virksomheder. Mens Xenux vil øge deres fokus på webservere, hosting og Small/Medium Sized Business solutions med base i Linux, vil catpipe Systems ApS i større grad fokusere på infrastruktur, custom development samt sikkerheds- og monitoreringsløsninger til større virksomheder.

Blandt catpipe Systems ApS andre kunder kan nævnes: France Telecom, Novo Nordisk IT, H:S

Se mere på www.d-mon.net

xenux
The Linux People

CATPIPE SYSTEMS ApS

Udmeldelse eller eksklusion, hvem kommer først?

Danmarks første edb-strejke fik konsekvenser for PROSAs forhold til FTF.

AF THOR TEMTE, REDAKTØR

Det var FTF der, som PROSAs hovedorganisation, skulle føre sagen om strejken på DtU Gier ved arbejdsretten (omtalt PROSAbladet september, 2003 side 30). FTF's indstilling til sagen var klar. Hovedorganisationen mente at strejken var ulovlig, fordi organisationsområdet hørte under HK – edb-arbejde var kontorarbejde. Det ville blive FTF's svar, når strejkevarslet blev behandlet ved arbejdsretten d. 27. sept. 1973. Med dette udspil var PROSAs eksistens som fagforening reelt truet. Hvis FTF i arbejdsretten gik ind på, at området var HK's – var ikke alene strejken ulovlig, men alle edb-arbejdspladser inden for staten ville skulle organiseres af HK. På sigt kunne det også medføre, at hele det private område ville blive HK's organisationsområde – og PROSAs eksistens som forhandlingspart dermed udspillet.

PROSA melder sig ud af FTF

På et møde mellem PROSAformændene (der var flere dengang, red.) og hovedbestyrelsen d. 25. september 1973, blev situationen diskuteret. Alle var enige om, at den var alvorlig – og den eneste vej ud af miseren, man kunne se, var en øjeblikkelig udmeldelse af FTF. Der blev derfor på stedet udarbejdet en udmeldelsesskrivelse til FTF's forretningsudvalg. Denne blev overleveret dagen efter. Samtidig lavede man en resolution, der blev sendt til pressen (optrykt her på siden) og et brev til økonomi- og budgetministeriet, der redegjorde for situationen.

Med udmeldelsen af FTF var det PROSAs egen advokat, der skulle forelægge sagen for arbejdsretten d. 27. sept. Det endte med "et foreløbigt forlig, Strejken blev udsat en måned til den 1. november, men dens varsling er kendt lovlig, forhandlingsretten anerkendt."

(citater fra et åbent brev, som de strejkende sendte til pressen 28. september 1973)

FTF ekskluderer PROSA

FTF's reaktion på begivenhederne omkring strejken på Gier var at indkalde til et ekstraordinært repræsentantskabsmøde d. 27. sept. Her blev PROSA ekskluderet med øjeblikkelig virkning. FTF anså den varslede strejke som ulovlig (overenskomststridig). FTF formåede således at ekskludere en organisation, der ikke længere var medlem af organisationen.

I mange år kom PROSA til at stå helt uden for hovedorganisationerne. PROSAs medlemstal voksede i denne periode til over 10.000, og PROSA blev efterhånden betragtet som den organisation i Danmark, der reelt organiserede it-folkene. I løbet af 1990'erne ønskede PROSA at blive medlem af en hovedorganisation. Der blev forhand-

let med Teknisk Landsforbund om sammenlægning – og siden blev det drøftet med HK, om man kunne blive enige om at danne et selvstændigt forbund for it-folk i Danmark. Der kunne dog ikke opnås enighed. HK ønskede ikke at afgive sine it-folk til en ny organisation under LO, der skulle organisere alle it-professionelle, og dermed strandede denne plan.

Tilbage i FTF

Løsningen blev så, at PROSA søgte om genoptagelse i FTF, og PROSA blev optaget ved årsskiftet 1995-96. I dag er der ingen i FTF, der stiller spørgsmålstegn ved PROSAs ret til at organisere it-folkene, og PROSAs overenskomster bliver respekteret af FTF's medlemsorganisationer. ■

Resolution (25. september)

Landsforeningen PROSA's hovedbestyrelse og repræsentanter for samtlige lokalafdelinger har på et formandsmøde i aftes besluttet med øjeblikkelig virkning at udmelde PROSA af FTF (Fællesrådet for danske tjenestemand- og funktionærorganisationer).

Årsagen hertil er FTF's behandling af PROSA's organisationskamp, herunder specielt sagen om de 11 edb-folks strejke på Danmark's tekniske Højskole fra 1. okt. 1973.

Udviklingen indenfor de etablerede hovedorganisationer er nu nået til det punkt hvor indgåede aftaler samt almindelig sammenpisthed knægtter den demokratiske ret for en gruppe mennesker til at samle sig organisatorisk og forhandle deres krav overfor deres fælles arbejdsgivere.

I vort samfundssystem er det tvungende nødvendigt at alle lønmodtagere støtter hinanden og undlader at modarbejde grupper som vil forsøge at arbejde for et fags faglige og arbejdsmæssige forhold. Især gælder dette på områder som er nye og som må siges at have behov for faglig organisation.

Som edb-folk føler vi en særlig forpligtelse overfor befolkningen, specielt med hensyn til beskyttelse mod evt. misbrug af offentlige og private edb-registre. PROSA's ansvarsbevidste og fremadskruende arbejde er derfor så vigtigt at organisationstyranni ikke skal bremse det.

Konsekvensen af ovennævnte er således, at FTF onsdag morgen vil modtage underretning om PROSA's øjeblikkelige udmeldelse.

PROSA's hovedbestyrelse.

Midtvejsmøde 2003

Vil du være med til at præge, hvordan PROSA skal arbejde videre med fagpolitiske og it-faglige emner? Så deltag i PROSAs midtvejsmøde d. 22. november

På midtvejsmødet står de politiske udvalg for en række temaarrangementer, som afholdes parallelt. Temaerne er både fagpolitiske og it-faglige, og du kan frit vælge, hvilke temaer, du vil deltage i.

Det er mulighed for at deltage i to temaarrangementer, et før og et efter frokost.

Neden for kan du læse om de temaer, der indbydes til.

Gå ind på www.prosa.dk, og meld dig til landsmødet og til temadebatterne. På den måde er du med til at præge, hvordan PROSA skal arbejde videre med disse fagpolitiske og it-faglige emner.

Tilmeldingsfrist den 7. november 2003

Midtvejsmødet holdes lørdag d. 22. november 2003 i København fra kl. 11.00 til 19.00 og sluttes af med middag og fest.

Oversigt over tema-møder:

Formiddag Kl. 11.30 - 14.15

Eftermiddag Kl. 14.45 - 17.30

Tidsplan:

11.00 - 11.30: Velkomst og samlet start på mødet

11.30 - 14.15: Første gruppearrangement. 4 til 5 parallelle møder i mindre lokaler.

14.15 - 14.45: Kaffe pause

14.45 - 17.30: Andet gruppearrangement 4 til 5 parallelle møder i mindre lokaler.

17.30 - 19.00: Fælles opsummering fra grupperne og afslutning.

19.30 - : Middag og fest

Fagpolitiske arrangementer	
A: PROSA i fremtiden. Vi skal arbejde med nye ideer/tanker til forbedring af PROSAs produkter og demokrati med udgangspunkt i medlemmets situation.	B: Hvad er god individuel medlemsservice. Hvor langt skal vi gå i forhold til at hjælpe, når medlemmet kommer i klemme i det sociale system? Når medlemmer har aftaler om konsulent ydelser til andre end den egentlige arbejdsgiver? Hvilke ydelser vil vi tilbyde til vore medlemmer med selvstændig virksomhed? - Og hvad er kravet til sagsbehandlingstider for forskellige sagstyper?
C: Er du købt eller solgt, når din virksomheden skifter ejer? PROSA-medlemmer oplever, at virksomheden skifter ejer, eller at opgaverne bliver udliciteret. Hvordan kan det blive til muligheder frem for begrænsning? Hvordan takler vi bedst, de problemer, der opstår i forbindelse med integration af forskellige arbejdsnormer og metoder?	D: Psykisk arbejdsmiljø - hvordan sørger vi for, at det er godt? - Hvordan opdager man, at der er problemer på en arbejdsplads, og hvordan tager man fat på at gøre noget ved det? - Hvad skal PROSAs generelle krav være til det psykiske arbejdsmiljø?
	E: Det offentlige som arbejdsgiver. Hvad sker der på landets offentlige arbejdspladser, når mellemlederne skal forsøge at fastsætte lønnen med "Ny løn" og nedskæringerne ruller hen over arbejdspladserne? Hvilke krav skal vi som ansatte stille til vores arbejdspladser? - Og hvordan kommer vi igennem med vores ønsker?
F: It-fagets kompetencekrav. - Bachelor eller Bangalore? Vil udvikling mod et stadigt stigende kompetenceniveau fortsætte? Om fæje år vil det naturlige indgangsniveau til faget være en mellemlang videregående uddannelse. Denne udvikling stiller nogle følgekrav til it-folkene både de, der er på vej til erhvervet og de der er i erhvervet.	G: Professionel adfærdskodeks. - Skal PROSA vedtage egne etiske regler? - Skal PROSAs medlemmer kunne henvende sig til foreningen om spørgsmål af etisk og professionel? Hvordan man håndterer krav om at udvikle og idriftsætte utilstrækkelig kvalitet?
It-faglige arrangementer	
H: Open source et overblik. Desktop præsentation af en arbejdsstation opbygget udelukkende med open source software. Server præsentation af en server opbygget udelukkende med open source software.	I: It-sikkerhed netop nu. Truslerne mod it-sikkerheden, kræver i dag proaktiv handling og målrettede løsninger. Vi viser en live, opdateret demonstration af et netværksangreb og kommer ind på mulighederne for det optimale forsvar.

Spild ikke kræfterne på OK

I sidste nummer af PROSAbladet handlede faglig sekretær Eva Christensens faglig talt om, hvorvidt PROSA skal have overenskomster eller ej. Eva afslutter artiklen med at fastslå at "Vi skal have overenskomster".

Nu hvor vi er i drømmeverdenen, synes vi også, at vi burde have sommer hele året, og at en nyuddannede skulle have en minimumsårsindkomst på 750 kilo.

Eva skriver, at det ind i mellem har været til debat i PROSA, om vi skal kæmpe hårdt for overenskomster, eller om det er ligegyldigt, fordi PROSA-medlemmer sagtens selv kan forhandle gode aftaler hjem. Det er ikke sådan, debatten i PROSA kører eller har kørt.

I virkelighedens verden arbejder omkring 85 % af PROSAs medlemmer under betingelser, hvor det vil være ligeså utopisk at arbejde for at skaffe overenskomster som at arbejde for årtidernes afskaffelse. Disse 85 % er enten studerende eller arbejder i den private sektor i små it-afdelinger med 3 til 5 ansatte, hvor der aldrig eller kun yderst sjældent kan blive tale om at oprette overenskomster.

Debatten bør snarere dreje sig om, hvorvidt PROSA skal "arbejde hårdt", altså bruge mange ressourcer på de sidste 15 %, der har overenskomster og de eventuelle (få) områder, der kan overenskomstdækkes, eller om PROSA skal arbejde hårdt på at finde nye metoder til forsvare medlemmerne og dække deres behov. Vi tror nemlig, at det kun er aktive medlemmer, der kan forsvare medarbejdergruppens interesser på den enkelte arbejds-

plads. Naturligvis bakket op af deres faglige organisation. Og dermed kommer diskussionerne mere til at dreje sig om, hvordan vi kan dække medlemmernes behov og dermed gøre dem til aktive fagforeningsmedlemmer.

Der er her to problemstillinger, der springer i øjnene: Det psykiske arbejdsmiljø og kompetencevedligeholdelsen. PROSA skal oprette netværk, ERFA-grupper, hvor medlemmerne kan dele erfaringerne med dårligt arbejdsmiljø med hinanden. Hvad gør man for at undgå at ende i stresssituationer på forskellige arbejdspladser? Hvordan tidsestimerer man arbejdsopgaver i projektforløb, så man ikke skal arbejde i døgn drift i projektafslutningsfasen? Hvordan tackler man de evigt tilbagevendende diskussioner om outsourcing eller ej? Og ikke mindst hvordan man afviser at have ansvaret for et projekt, hvis man ikke samtidigt får tildelt de nødvendige ressourcer?

PROSA skal forberede sine medlemmer til MUS-samtalerne, så de kan få størst muligt udbytte af den foranderlige verden, vi befinder os i. PROSA skal sørge for, at medlemmerne kan få råd til at vedligeholde deres kompetencer, så de står bedst muligt rustede, hvis der kommer en outsourcing eller en fusion, der jo altid sigter på at minimere den dyre arbejdskraft.

Det er for os at se på disse områder, vi kan støtte vores medlemmer på de private arbejdspladser. Ved at satse her kan PROSAs medlemmer være drivende i, at medarbejdergruppen svejses sammen og kollektivt kan forholde sig til ledelsens tiltag.

Om man så vil etablere egentlige medarbejderfora, som det er gjort på Rigshospitalet - i øvrigt på ledelsens initiativ - der kan udpege repræsentanter, som forhandler med ledelsen, eller man internt vælger en medarbejderrepræsentant, må afhænge af den aktuelle situation. Der er under alle omstændigheder behov for nytænkning på området i stedet for at fastholde organisationsstrukturer fra en produktionsmåde, der tilhører en anden tid.

Udvidelsen af EU mod øst kan fremkalde skrækscenarier om højt kvalificerede it-medarbejdere, der vil komme og lave vores arbejde til en langt lavere løn og ringere vilkår end dem, vi har tilkæmpet os. Her ville en overenskomstdækning af vores område naturligvis være en garant for at disse kollegaer ikke kunne blive løntrykkere.

Igen mener vi, at man da godt kan drømme om en overenskomstdækning som bedste værn, men vi kan ikke etablere det, uanset hvor hårdt vi arbejder på det. Og i øvrigt tror vi ikke, Danmark bliver oversvømmet af polske programmører til halv pris. Der vil givet blive lagt endnu mere arbejde ud i de nye medlemslande, men det forhindres ikke via OKer. Kan danske virksomheder ikke konkurrere på et globalt fastsat forhold mellem pris og kvalitet, vil en sådan outsourcing under alle omstændigheder ske.

Vi må kæmpe for, at vore medlemmer bliver efteruddannet til at varetage de opgaver, der ikke vil blive outsourcet, for der vil stadig være stort behov for danske it-medarbejdere, der kender de forretningsmæssige

behov i virksomhederne og kan opfylde dem med adækvat it-støtte. Det kan meget vel være, at en stor del af kodearbejdet vil blive udført eksternsteds steder på kloden, men vedligeholdelse, implementering og udvikling vil stadig kræve kompetent it-ekspertise på lokalt niveau og med lokalt kendskab.

PROSAs opgave bliver derfor i langt højere grad end at kæmpe hårdt for nye OKer at være på forkant med udviklingen og kunne rådgive medlemmerne om, hvor de skal satse i forbindelse med efteruddannelse, at intensivere og kvalificere den individuelle medlemservice, at udgøre en aktiv og reputeret kraft for medlemmerne og indgå i et internationalt samarbejde for at varetage it-arbejdernes interesser, uanset hvor de (for tiden) befinder sig.

*Erling Krohn og Niels Frølich
medlemmer af PROSA/ØST*

(PROSA/CSC, PROSA/SAS, PROSA/STAT, PROSA/ØST har i alt ca. 1700 medlemmer, som er dækket af en PROSAoverenskomst. Antallet af medlemmer, som arbejder under en anden overenskomst end PROSAs, er ca. 900. PROSA har i alt ca. 14.000 medlemmer. Heraf er ca. 3000 studerende og ca. 1000 ledige, red.)

PROSAbladet modtager gerne indlæg fra læserne, men forbeholder sig ret til at forkorte bidragene.

Send dit indlæg til prosabladet@prosa.dk

Redaktionen

DKUUG har 20 års jubilæum !

Vi glæder os til at se medlemmer og venner af foreningen til fødselsdagsreception den 18. november 2003 kl. 14.00 - 17.00

Der afholdes gallamiddag den 15. november 2003.

Hands-On Rik Farrow !

Learn how to defend Linux/Unix systems by learning to think like a hacker.

Den 24. - 26. november 2003

Enkelte pladser tilbage til dette intensive sikkerhedsseminar, yderligere information på www.dkuug.dk

DKUUG sekretariat
Fruebjergvej 3 - 2100 København Ø
Tlf. 39 17 99 44 - email sek@dkuug.dk

Er der fagforeningsfrihed i Danmark?

Under denne overskrift vil jeg prøve at rokke lidt ved den såkaldte organisationsfrihed i Danmark.

Danmark har ved lov indført en foreningsfrihed, der dog kun gælder for personer, som er ansat forud for indgåelse af eksklusivaftaler. Det betyder, at personer, der ønsker ansættelse i et firma, vil kunne tvinges til at melde sig ind i faglige organisationer mod deres eget ønske. Foreningsfrihedsloven er ikke dækkende for den negative foreningsfrihed.

Det er op til den enkelte at vælge netop den fagforening, som han eller hun mener bedst kan hjælpe de evt. konflikter, som kan opstå i et arbejdsforhold. Sådan står der i foreningsfrihedsloven, og jeg er overbevist om, at loven bliver respekteret de fleste steder – eller gør den?

Jeg vil prøve med et eksempel, at belyse min påstand, som går ud på, at fagforeningsfrihed i Danmark har trange kår. Det

kunne også skrives på en anden måde. Vælger du ikke den fagforening, som et flertal på arbejdspladsen har valgt, må du sejle din egen sø.

Lad mig starte med en beretning fra den virkelige verden: En person bliver ansat i en kommune i et flexjob, hvor han får lavet en ansættelsesaftale, som han mener, han kan leve med. Der bliver dog ikke lavet en lønaftale, da vedkommende, som har med den side af sagen at gøre, er syg. Mødet med tillidsmanden, som i dette tilfælde er en kvinde forløber nogenlunde på denne måde. "Goddag og velkommen i kommunen, nå ja, du er jo ikke medlem af HK. Jeg håber, du bliver tilfreds her".

Efterfølgende har det ikke været muligt at få et konstruktivt samarbejde i gang med henblik på en forbedring af arbejdsforholdene, herunder løn. Selve ansættelseslønnen kom på plads på den måde, at der blev forelagt en lønaftale

til underskrift. Efter at have gennemlæst aftalen blev der gjort indsigelse imod det skrevne. Denne indsigelse kunne dog ikke accepteres, og ordene efterfølgende fra personalechefen var således:

- Jeg har forhandlet dette på plads med den fagforening, som har overenskomsten her, og kan du ikke acceptere det, må du finde dig en anden arbejdsplads.

PROSA blev efterfølgende kontaktet, og lønaftalen blev kontrolleret og fundet i orden; dog mente man, at lønindplaceringen ikke var i orden. En efterfølgende lønforhandling, som varede ca. 8 mdr. endte resultatløst.

Nu kommer den del af beretningen, som får mig til at tvivle på organisationsfriheden i Danmark. PROSA har efterfølgende prøvet at få kontakt med den lokale fagforening. Breve og telefon opringninger førte ikke til en dialog imellem de to forbund.

Det store spørgsmål i denne beretning er, *hvad gør medlemmet, som sidder i denne vel nok lidt umulige situation. Bukker han under for gruppepresset og melder sig over i den meget anerkendte fagforening? Eller bliver han PROSA?*

Med denne beretning, som der nok er mange, som kan genkende, mener jeg at have beviset min påstand om, at organisationsfriheden i Danmark har trange kår.

Jeg vil i denne forbindelse rejse to spørgsmål:

1. Hvad får en lokal fagforeningsmand ud af at været så indelukket, at han ikke vil tale med andre fagforbund?
2. Hvordan kan man få et samarbejde i gang, så disse ubehagelige historier kan undgås?

*Niels Orla Pedersen,
it-supporter ved
Rødekro kommune*

Skuffelse:

En dag i mit liv som nyuddannet datamatiker

Jeg sidder og glæder mig til en jobsamtale, som jeg blev inviteret til for nyligt. Det er nemlig ikke så nemt at være nyuddannet. Det er ikke *lige os* erhvervslivet har brug for... Ud fra ca. 100 ansøgninger har jeg været til 3 jobsamtaler, og jeg fik afslag, jeg har ingen erfaring. Jeg har egentlig ikke regnet med at blive inviteret til denne samtale, da annoncen lød: "Har du den rigtig profil, har vi måske jobbet...", men jeg tog chancen, der står jo et 13-tal på mit eksamensbevis

og det er nemlig ikke alene. Jeg blev udtaget af mange, jeg - en nyuddannet datamatiker. Glæden er stor, her kommer chancen – hvis de vil se mig, så må jeg jo have den rette profil.

Samtalen. Jeg har sommerfugle i maven, mens jeg sidder og snakker. Snakken kommer hurtigt ind på datamatikeruddannelsen, og her hører jeg: "Hvorfor skal man ansætte en nyuddannet datamatiker, når man kan vælge mellem flere, der har mange års erhvervs-

faring og vil have jobbet. Det var nemlig ikke så nemt for få år siden, hvor det var umuligt at tiltrække folk til denne del af landet. Men i dag kan man vælge, hvem man vil. Så hvis du ikke får jobbet, er det fordi, at der kom en med erfaring, også selvom han/hun ikke kan fremvise så flotte resultater som dig...."

Og her sidder jeg igen – en nyuddannet datamatiker – men jeg er ikke bare nyuddannet, jeg har også kørt 160 km hen til denne samtale. Jeg tænker

på, at det er løgn, jeg føler mig dum, og foran mig sidder der to personer, som godt vidste, hvem jeg er. Jeg lægger jo ikke skjul på i mine ansøgninger, at jeg er nyuddannet. De, der har inviteret mig hertil, gjorde det velvidende, at jeg er nyuddannet, og at jeg absolut ingen *relevant* erhvervs erfaring har.

Jeg er en oplevelse rigere....

*Tamara Maria Jakobsen
tmj@paradis.dk
www.tamaras.dk*

Software er ikke teknologi

Europæisk patent lovgivning har siden 1972 været harmoniseret efter den Europæiske Patentkonvention. Men med et nyt direktiv – kendt som softwarepatent-direktivet – vil EU sørge for at harmonisere EU-landenes lovgivning på området, uden om de øvrige under-skrivere af den Europæiske Patentkonvention.

Software „som sådan“

Der er gode grunde til, at det ikke er tilladt at tage patent på alting.

Det fremgår således udtrykkeligt af den Europæiske Patentkonvention, at opdagelser, videnskabelige teorier, matematiske metoder, æstetiske frembringelser, planer, regler og metoder for intellektuel virksomhed eller for spil, forretningsmetoder og fremlæggelse af information ikke hører under noget teknologisk område i juridisk forstand og derfor ikke kan patenteres. Det samme gælder for software „som sådan“.

Alligevel mener EU-kommissionen *ikke*, at denne undtagelse gør sig gældende for software.

Forklaringen ligger i forskellen mellem software og software „som sådan“.

En forskel, man skal være ekspert for at få øje på. Ikke ekspert i software, men ekspert i jura. EU-kommissionens forslag tager udgangspunkt i og bygger på denne forskel.

EU-kommissionen bruger dette til at retfærdiggøre indførslen af softwarepatenter. Derfor er det utroligt vigtigt at fastholde, at software ikke er teknologi i juridisk forstand.

Patenter skader innovationen

De steder, hvor man har tilladt patentering af software har retspraksis vist utallige eksempler på patenter udtaget på indlysende opdagelser. Patenter på helt banale funktioner og algoritmer efterlader udviklere uden mulighed for at vide, hvornår et stykke kode, de selv har skrevet, overskrider et patent. Virksomheder og enkeltpersoner, der ikke har råd til at finansiere et stort advokat-kontor, må bevæge sig ud i et minefelt af patentrettigheder, hvis de ønsker at udvikle ny software. Det fremmer ikke innovationen.

Software-udviklingen går utroligt hurtigt og bygger på åbne standarder, udveksling af oplysninger i stor stil, og patentrettigheder vil blokere for denne udvikling og dræbe nye initiativer, der bygger på eksisterende viden, og som ellers ville kunne bidrage til at udvikle programmerne i en positiv retning.

Tillades patenter på software i EU, vil det være et stort tab for forbrugeren, open source-bevægelsen og små og mellemstore virksomheder. Til gengæld kan nogle få store multinationale koncerner benytte softwarepatenter til at bremse uønsket konkurrence og se frem til (om muligt endnu mere) monopollignende tilstande på området.

På den baggrund er EU-Kommissionens forslag blevet stærkt kritiseret fra flere sider. I EU-parlamentet har den overraskende store modstand mod direktivet medført, at flertallet for forslaget flere gange har været ved at smuldre. Derfor er afstemningen om direktivet blevet udsat i to omgange.

På trods af at forslaget har mødt modstand i samtlige po-

litiske grupper og fra parlamentarikere fra alle medlemslandene, blev direktivet ikke forkastet under EU-parlamentets førstebehandling.

Flere gode ændringsforslag har ændret på den oprindelige formulering, men EU-parlamentet har ikke kunnet ændre det faktum, at softwarepatent-direktivet betyder, at der åbnes op for patenter på software i EU, og at Europa – hvis ikke direktivet stoppes af Rådet eller ved EU-parlamentets senere behandling – vil nærme sig amerikanske tilstande på området.

Hverken software eller software som sådan bør kunne patenteres. Man skal være mere end naiv for at tro, at man gavner innovationen i EU ved at lade et amerikansk firma tage patent på brugen af æ, ø og å i domænenavne, eller at det vil gavne små og mellemstore virksomheder at skulle investere i en afdeling for patent-juridiske anliggender, før de begynder at udvikle deres produkt.

*Af Bent Hindrup Andersen,
medlem af EU-parlamentet
for JuniBevægelsen (J)*

Open Letter to the Honourable Pat Cox, the President of the European Parliament, members of the European Parliament:

Dear Mr. Cox,

We have been following with growing concern that Europe has been extending patentability to computer programs. Now European Parliament is about to vote on a directive that could put a stop to this development, or make it worse, depending on how it is amended by the

Parliament.

US experience shows that, unlike traditional patents, software patents do not encourage innovation and R&D, quite the contrary. In particular they hurt small and medium-sized enterprises and generally newcomers in the market. They will just weaken the market and

increase spending on patents and litigation, at the expense of technological innovation and research.

Especially dangerous are attempts to abuse the patent system by preventing interoperability as a means of avoiding competition with technological ability. Standards should never be patentable! Likewise, patents should never be used as means for preventing publication of information - the whole idea of patents is to provide time-limited monopoly in exchange for publication of the invention.

Software patents are also the utmost threat to the development of Linux and other free

software products, as we are forced to see every day while we work with the Linux development. We want to be able to provide the world with free high class, high quality, highly innovative software products that really empower the users and offer the best and only real chance to narrow the digital divide. Please do not make this harder to us that it already is! In conclusion, we would recommend You to vote for such amendments that

- make sure that patents cannot be abused to avoid technical competition by preventing interoperability of competing products; and
- ensure that patents cannot be used to prevent publication of information.

To that end we would suggest following FFII's voting recommendations on this directive (see www.ffii.org).

Sincerely,

*Linus Torvalds,
torvalds@osdl.org
og Alan Cox,
alan@lxorguk.ukuu.org.uk*

- clarify limits of patentability so that computer programs, algorithms and business methods really cannot be patented as such;

Ta' på ferie med RUNA

Årsrejseforsikring med afbestillingsforsikring

Tegn forsikringen i RUNA og vær klar til ferien

RUNAs Årsrejseforsikring med afbestillingsforsikring dækker dig og hele din husstand på ferierejser i Europa, uden for Danmark - uanset hvor tit I rejser om året.

Inden rejsen påbegyndes dækker afbestillingsforsikringen bl.a.:

- ◆ **Refundering af rejsens pris** - hvis ferierejsen må aflyses på grund af f.eks. alvorlig akut sygdom. Ved f.eks. bilferie dækkes forudbetalte, ikke refunderbare transport- og opholdsudgifter i relation til rejsen.
- ◆ **Erstatningsbil ved bilferie** - hvis din bil kaskoskades kort før ferien begynder.

Under selve rejsen dækker Årsrejseforsikringen bl.a.:

- ◆ **Erstatning for ødelagte feriedage** - til alle rejsedeltagere, hvis en sikret bliver indlagt eller lægeordineres indendørs ophold ved f.eks. sygdom.
- ◆ **Forsinket bagage** - mere end 5 timer på udrejsen.
- ◆ **Sygeledsagelse** - nødvendige ekstra udgifter til en medrejsende ved sygeledsagelse.
- ◆ **Hjemkaldelse** - nødvendige ekstra rejseomkostninger ved hjemkaldelse til Danmark.
- ◆ **Tilkaldelse** - rejse- og opholdsudgifter ved tilkaldelse ud til en sikret syg eller tilskadekommet person.
- ◆ **Skade på feriebolig** - evt. ekstra udgifter til indlogering, hvis ferieboligen ikke kan benyttes grundet skade.
- ◆ **Akuttækning for tandbehandling**
- ◆ **Psykologisk krisehjælp**
- ◆ **Overfald**

Prisen for Årsrejseforsikring med afbestilling er kr. 350,-.

Hvis ferierejsen går uden for Europa, kan du, udover en særskilt afbestillingsforsikring, også tegne en Oversøisk Rejseforsikring i RUNA, som bl.a. omfatter sygdoms- og hjemtransportforsikring.

For at kunne tegne rejseforsikringer i RUNA, skal du have din Familiens Basisforsikring hos os.

Få mere at vide om RUNAs rejseforsikringer på www.runa.dk - her kan du beregne og tegne forsikringerne samt se forsikringsvilkårene - eller ring og hør nærmere på telefon **33 32 22 00**.

RUNA FORSIKRING A/S

Farvergade 17 · 1463 København K · Tlf. 33 32 22 00 · Fax 33 15 77 55 · www.runa.dk

Kun for medlemmer af Prosa

- Ja tak, jeg ønsker Familiens Basisforsikring udvidet med Årsrejseforsikring med afbestillingsforsikring.
- Jeg vil gerne kontaktes.

Stilling: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____ By: _____

Tlf. privat: _____ Tlf. arbejde: _____

Sendes
ufrankeret.
Modtageren
betaler portoen.

RUNA FORSIKRING A/S

Farvergade 17
+++ 0857 +++
1045 København K

Prosa
609

Hjemmesiden

A-kassen kan du altid finde på PROSAs hjemmeside: www.prosa.dk.
Fra overskriften "medlemmer" kommer du direkte til a-kassen, hvor du kan finde oplysninger om kontingent, dagpengesatser, udbetalingsperioder og – tidspunkter, samt kurser for ledige og pjecer fra a-kassen.

Pjecerne behandler alt om at melde sig ledig, få supplerende dagpenge, feriedagpenge, komme i aktivering, om efterløn, selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse, sygdom og barsel. Desuden kan du finde links til Arbejdsformidlingen og Arbejdsdirektoratet, hvorfra du selv kan printe alle relevante blanketter til a-kassen.

Hjemmesiden er løbende under revision, og målet er, at give opdateret og bred information, både om lovgivning, praktiske oplysninger og relevante emner indenfor a-kasseverdenen.

Kontakt til A-kassen

Du kan kontakte a-kassen via hjemmesiden,

- hvis du bor vest for Storebælt, på: akasse-arh@prosa.dk
- hvis du bor øst for Storebælt, på: akasse-kbh@prosa.dk

Mails til a-kassen bliver behandlet i den

rækkefølge de kommer ind, og bliver prioriteret på lige fod med telefoniske henvendelser eller fremmøde i vores åbningstid. Åbningstiden er fortsat 10-15 hver dag, undtagen i Odense, hvor der er lukket om fredagen.

Når du som medlem møder op i åbningstiden i en af afdelingerne i henholdsvis København, Århus eller Odense, kan du altid komme til at tale med en sagsbehandler, men ikke nødvendigvis med det samme, eller med præcis den sagsbehandler, som du måske har fået et brev fra. Derfor vil vi opfordre dig til at ringe eller maile inden, og få en tid, så du ikke kommer til at gå forgæves eller skal vente på at komme til.

Udbetaling af ydelser

A-kassen udbetaler for øjeblikket dagpenge til over 1000 medlemmer om måneden, samt ydelser under aktive-

ring til ca. 250 månedligt. Udbetalingsperioden slutter altid med den næstsidste søndag i måneden, og den næste periode starter så den efterfølgende mandag. Ydelseskortet skal sendes ind til a-kassen når udbetalingsperioden er slut. Ugen efter bliver ydelseskortene behandlet, og selve udbetalingen er som udgangspunkt til disposition den sidste bankdag i måneden.

Hvis du sender dit kort ind for sent, eller hvis du ikke har udfyldt det korrekt, kan vi ikke garantere, at du får dine penge inden månedens udgang. Vi vil naturligvis gøre vores bedste for at du fortsat får dine penge så hurtigt som muligt. Hvis du er nyledig, er det også vigtigt, at du sender din ledigheds erklæring ind så hurtigt som muligt og ikke venter til udbetalingsperioden er slut. Så undgår du, at din udbetaling bliver forsinket af sagsbehandlingstid på ledigheds erklæringen. ■

FUG@ fjernundervisning – World Wide Learning

Datamatiker enkeltfag: C# programmering i .NET

Få Visual Studio .NET stillet til rådighed i 6 måneder på din hjemme-PC i forbindelse med kurssets gennemførelse. Pris: 1.000 kr.

Kontakt Majbrit Løvstrøm på tlf. 72 16 28 01 eller mail: mlo@vejlehs.dk for yderligere information og tilmelding

KURSENTRET

Boulevarden 19D · 7100 Vejle · Tlf.: 7216 2616 · www.vejlehs.dk · info@vejlehs.dk

BOG-INFO

CCNA Practical Studies

Practical lab scenarios for hands-on networking practice for CCNA® exam preparation.

- Teaches how to build home networking labs for CCNA preparation and hands-on study.
- The only book designed specifically to address the need for practical knowledge for the CCNA audience.
- Presents detailed instruction that allows readers to apply the conceptual knowledge from their CCNA studies.

CCNA Practical Studies allows readers to bring practical experience to their theory-rich CCNA learning experience. This book teaches CCNA candidates and networkers in general how to build a home practice lab and guides them through practice scenarios related to CCNA exam objectives.

Gary Heap

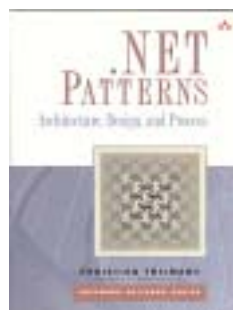
ISBN: 1587200465

Normalpris kr. 495,-

Medlemspris kr. 370,-

.NET Patterns

A guidebook on how to apply proven solutions to recurring design problems in the .NET environment.

Extends the proven concept of design patterns to the relatively new field of .NET design and de-

velopment.

Part of the acclaimed Addison-Wesley Software Patterns Series, with John Vlissides as series editor.

Includes helpful primers on XML and web services as well as thorough coverage of debugging, exceptions, error handling, and architecture.

Christian Thilmany

ISBN: 0321130022

Normalpris kr. 530,-

Medlemspris kr. 424,-

Grafisk Kogebog

Grafisk Kogebog er til dig, der ønsker en grafisk håndbog eller har behov for hjælp i den grafiske produktion. Grafisk Kogebog kan anvendes som et opslagsværk eller læses som en lærebog. Hvert kapitel

indledes med en kortfattet beskrivelse, som giver et overblik, derefter forklares hvert område mere dybtgående.

Ved hjælp af ca. 600 billeder og illustrationer, får du en lettilgængelig og aktuel beskrivelse af, hvordan moderne grafisk produktion fungerer. De praktiske afsnit indeholder checklister, huskelister og step-by-step anvisninger. De forklarende afsnit beskriver alt fra administrative til tekniske forudsætninger for at gennemføre en grafisk produktion.

Grafisk Kogebog vandt prisen for „Bedste fagbog“ og blev desuden tildelt juryens store pris i konkurrencen „Svenske Publiseringpris“.

Kaj Johansson

ISBN: 8791246024

Normalpris kr. 498,75

Medlemspris kr. 449,-

Relationelle databaser

Denne bog om databaser er en klassiker, der gennemgår teorien bag den relationelle database-model i et let forståeligt sprog. Du lærer, hvordan du forbereder en database, og hvordan du overfører dine iagttagelser af virkeligheden til

databasens konkrete tabeller, formularer, forespørgsler og rapporter. For at slå begreberne fast tager bogen udgangspunkt i en simpel enkeltbruger-database med én tabel. Flere tabeller og hele teorien om relationer kommer til, og mod bogens slutning behandles også problematikken omkring flere samtidige brugere.

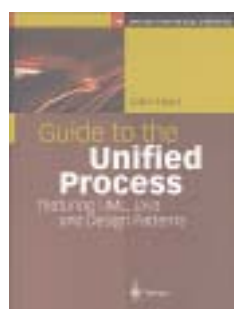
Whitehorn & Marklyn

ISBN: 8778436168

Normalpris kr. 369,-

Medlemspris kr. 332,-

Guide to the Unified Process

The UML, or Unified Modeling Language, is the de facto standard adopted by the Object Management Group (OMG) and by almost all vendors of object modeling tools. The Unified Process is explicitly designed to work

with the UML and is a whole design method covering the majority of the life cycle of a software product. John Hunt's book guides you through the use of the UML and the Unified Process and their application to Java systems. Key Topics Focusing explicitly on applying the notation and the method to Java, the book is clearly written to appeal to practitioners.

John Hunt

ISBN: 1852337214

Normalpris kr. 588,-

Medlemspris kr. 470,-

FTU BOGHANDEL

Månedens supertilbud for
Prosa-medlemmer
- 25 % rabat

CCNA Practical Studies

Halmstadgade 6, 8200 Århus N

Tlf: 86100338 Fax: 89373555

E-mail: ftu@ats.dk

www.ftu.dk

Forbundet af IT-professionelle

Søger

Projektleder til ØST-projektet

Øst-projektet er lokalafdelingen PROSA/ØST's projekt omkring udvikling af fremtidens fagforening, aktivering, fastholdelse og hvervning af medlemmer, bl.a. gennem afholdelse af it-faglige og fagforeningsfaglige arrangementer, herunder også arrangementer på arbejdspladser og for ledige. Projektet er allerede bemandedet med én medarbejder. Den nye medarbejder skal komplementere den eksisterende medarbejder, således at projektets mål kan nås. Den endelige ansvarsfordeling mellem medarbejderne i projektet vil blive fastlagt når stillingen er besat.

Vi søger en person som

- har en stærk it-faglig baggrund, gerne med arbejdspladserfaring fra mindre it-virksomheder
- har projektledererfaring
- har en organisatorisk baggrund, f.eks. som fagforeningsaktiv/tillidsmand eller lign.
- har undervisnings/foredragserfaring
- er engageret, kreativ, udadvendt og har lyst til at arbejde med mange forskellige opgaver
- har visioner og ideer om hvordan en fagforening kan servicere og tiltrække medlemmer
- kan begå sig i feltet mellem en organisations politikere og embedsmænd.
- er god til mundtlig og skriftlig kommunikation
- er analytisk, systematisk, handlingsorienteret og serviceminded
- kan bevare roen og overblikket i et til tider travlt miljø
- gerne har kendskab til PROSAs politikker, principper og organisation
- har et afklaret forhold til fagbevægelsen

Stillingen påregnes besat pr. 1/1-2004, med ansøgningsfrist d. 7. november 2003 med samtaler medio november.

Stillingen er tidsbegrænset til et år, med mulighed for forlængelse.

Løn efter aftale og i henhold til gældende overenskomst. Stillingen er uden højeste tjenestetid, og der må påregnes noget arbejde i aften timerne og i weekends.

For nærmere information kontakt projektmedarbejder Malene Meisner, 33 36 47 65 (mam@prosa.dk) eller næstformand Niels Bertelsen, 33 36 41 23 (nib@prosa.dk)

Ansøgning vedlagt relevante bilag bedes sendt via email prosek@prosa.dk, mærket "ØST-projektet"

PROSA har over 14.000 professionelle it-folk og studerende som medlemmer. Vi har egen A-kasse og kontorer i København, Århus, Odense og Aalborg.
For nærmere information se www.prosa.dk

PROSAs nye SMS-tjeneste

Nyt servicetilbud

Som et nyt servicetilbud tilbydes PROSAs medlemmer en SMS-tjeneste. Det er et nyt tiltag, som er igangsat for at gøre hverdagen nemmere for dig, så du let og hurtigt kan følge med i hvad der sker i dit fagforbund.

Vi har valgt at give dig flere muligheder, sådan at du kun vil modtage præcis de informationer, som du ønsker og har brug for. Ved at tilmelde dig servicen vil du få tilsendt en SMS, f.eks. når der udbydes nye foredrag, workshops eller kurser. Du vil ligeledes modtage en reminder før et arrangement.

Kickstart konkurrence

Som kickstart til det nye servicetilbud udlodder PROSA fire af de nyeste Sony Ericsson T610, som er en avanceret kameratelefon. Den har et kvalitetsfarvedisplay med 65.536 farver, omfattende billededelingsfunktioner og de nyeste meddelelsesfunktioner. Den indeholder polyfoniske ringetoner med 32 stemmer. Og de bedste mobilspil. T610 understøtter Java(TM)-overførsel.

Kommende muligheder

PROSA forventer løbende at udbygge servicen, blandt andet ved at indgå samarbejde med eksterne interessenter for der igennem at kunne tilbyde PROSA's medlemmer en bred vifte af spændende og aktuelle tilbud.

Tilmeld dig og vær med i lodtrækningen

Klik ind på www.prosa.dk/oest, hvor du kan læse mere om ordningen samt tilmelde dig.

Sidste frist er 16. november 2003.

Kurser og foredrag i PROSA

Parkegaard & Kristensen Sikkerhed

PROSA har netop indgået endnu en aftale om rabatter til vores medlemmer, således at vi nu har aftaler med 13 større og mindre kursus- og conferenceudbydere.

Alle medlemmer kan fremover få 10% rabat på Parkegaard & Kristensen Sikkerheds åbne kurser.

Parkegaard & Kristensen Sikkerhed tilbyder en bred vifte af sikkerhedskurser, fra kurser for virksomhedens ledelse til kurser for sikkerhedsspecialister. Se www.prosa.dk/kurser for yderligere information.

It-sikkerhed

Vi er i fuld gang med et foredragsforløb i både København og Århus. Se de samlede forløb på hjemmesiden. Hurtig tilmelding tilrådes stærkt, da der har været meget stor søgning til foredragene.

Shell programmering

Introduktionskursus i udvidet brug af shell'en, herunder specielle funktionaliteter og simpel programmering, som kan lette dit arbejde ved brug af systemer med indbygget shell. Kurset er for begyndere og lettere øvede udi Linux- og Unix-systemer. Der er ikke krav om programmeringserfaring.

Bliv udvikler

Dette kursus kan ikke gøre dig til udvikler, lige så lidt som et XML-kursus kan gøre dig til XML-haj. Men det vil forsøge at ryste dig lidt, give dig en række nye værktøjer, som du kan arbejde med, og forsøge at få dig til at være kreativ. Kurset har „bløde værdier“ – du lærer ikke nye programmeringssprog, nye protokoller eller nye tekniske udtryk.

Linux Servere

Introduktionskursus til Linux som server, hvor der gives en kort indføring i de mest elementære serverfunktioner under Linux, herunder oprettelse af brugere, tildeling af netværksopsætning fra serveren (DHCP), deling af filer (Samba), intranetserver til interne informationer (Apache) samt epostserver (Postfix).

J2EE

This course is aimed at those professionals who need to understand and appreciate best practices of J2EE enterprise application development. The course will give a complete understanding of all the terminology and features of the J2EE environment. Og som det måske fremgår, er det en fordel at kunne engelsk på dette kursus.

*Vel mødt til PROSAs kurser.
Jesper Svarre / kursus@prosa.dk*

Tilmelding, tid, sted, priser, andre kurser og arrangementer og meget mere kan du finde på www.prosa.dk/kursus.

Dato	Form	Emne	Sted
18-19/10	Kursus	Shell programmering	København
18-19/10	Kursus	VPN	Århus
25-26/10	Kursus	Java Grundlæggende	Århus
25/10	Kursus	UML Essentials	København
26/10	Workshop	Bliv Udvikler	København
27/10	Foredrag	Sikkerhedspolitik	København
1-2/11	Kursus	Linux servere	Århus
1-2/11	Kursus	Java Grundlæggende	København
8/11	Kursus	Databasedesign	København
9/11	Kursus	SQL	Århus
8-9/11	Kursus	Intro til J2EE	Århus
11/11	Foredrag	Sikkerhedsrevision	København
15-16/11	Kursus	Linux servere	København
15-16/11	Kursus	Java Udvidet	Århus
25/11	Foredrag	Intrusion Detection	København
29-30/11	Kursus	Java Udvidet	København
10-11/1	Kursus	J2EE	København

Hvad skal du med et gratis MasterCard?

Du kan f.eks. få op til 42 dages gratis kredittid og udnytte kreditten på 30.000 kr.

Takket være samarbejdet mellem PROSA og Lån & Spar Bank A/S får du nu en række særlige medlemsfordele i PROSA-Bank:

- MasterCard med op til 42 dages gratis kredittid
- Tilknyttet kassekredit på 30.000 kr.
- Også gratis MasterCard til ægtefælle/samlever
- Intet årligt kortgebyr

Du kan betale med MasterCardet i op mod 20 mio. forretninger verden over - mere end 26.000 steder alene i Danmark - og samtidig hæve kontanter i mere end 100 forskellige lande. Ring 3378 1974 og hør mere om de andre fordele eller klik ind på www.prosa.dk og læs mere.

Ja tak, jeg vil gerne

- bestille materiale om gratis MasterCard
- ringes op og høre mere om, hvad samarbejdet mellem PROSA og Lån & Spar Bank betyder for mig.

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by _____

Telefon privat: _____ mellem kl. _____ og _____

Telefon arbejde: _____ mellem kl. _____ og _____

E-mail: _____

PROSA-Bank

Højbro Plads 9-11
+++2925+++
1045 København K

Grundmodul 5:

Forhandlingskursus

- Hvad er forhandling
- Typer af forhandlinger, standpunktsforhandlinger eller interesseforhandlinger
- Adskillelse af person og problem
- Anvendelse af objektive kriterier
- Brug af uformelle kontakter
- Spilleregler i forhandling
- Kommunikationskonflikters indflydelse på forhandlingsresultatet
- Forhandling som proces og resultat
- Fokus på vinder-vinder situationer
- Formidling af forhandlingsresultatet

Der arbejdes med aktuelle cases og forhandlingssituationer fra deltagernes hverdag.

Deltagerne prøver kræfter som forhandlere og får personlig feedback.

Kurset gennemføres med højst 16 deltagere pr. hold - med tre instruktører.

Målgruppe

Kurset henvender til tillidsrepræsentanter og andre, der gennemfører forhandlinger med arbejdsgivere. Ved at deltage i dette kursus vil du få kendskab til, hvordan du som TR kan forberede og gennemføre en forhandling.

**Tid og sted: 6. - 8. november 2003,
Blommenslyst Kro v/ Odense**

Café ØST

Tirsdag den **4. november** vil PROSA/ØST gerne se dig til en hyggelig aften. Vi byder velkommen til de nye medlemmer af PROSA/ØST og fortsætter aftenen med oplæg og debat.

Kl. 16.30 er der velkomst og intro for de nye medlemmer

Kl. 18.00 starter Cafe ØST

Kl. 20.00 vil vi slutte af med mad & drikke

Arrangementet foregår i PROSA,
Ahlefeldtsgade 16, kld.
1359 København K

Læs mere om dette arrangementet, og hvad der ellers sker i dit PROSA/ØST på www.prosa.dk/oest

Vi har cirka plads til 30 deltagere, så hurtig tilmelding via mail til hek@prosa.dk er tilrådeligt.

CAFE ØST
Øst-projektet, Malene Meisner og Henrik Kroos

IT-kurser på bachelorniveau

Er du ledig?

Kan du gratis blive opgraderet inden for enten:

- Netværk og Internetprotokoller
- Objektorienteret programmering i Java
- Databasesystemer og web
- Geoinformation og net
- Programmering i C++ (med MFC)

Læs mere om IT-kurserne

på www.cv.ihk.dk/ITV
eller ring til os på
telefon 4480 5100

Ingeniørhøjskolen i København
Center for Videreuddannelse

PROSA/ØST
afholder ordinær
generalforsamling

**tirsdag den 28. oktober 2003,
kl. 18.00-22.30**
**I PROSAs lokaler i Ahlefeldts-
gade 16, 1359 K**

Forslag, der ønskes behandlet på general-
forsamlingen, skal være bestyrelsen i hæn-
de senest tirsdag den 23. september 2003.
Endelig indkaldelse med dagsorden udsen-
des senere. Henvendelse angående gene-
ralforsamlingen kan ske til:

Faglig sekretær
Mogens Sørensen
Tlf.: 3336 4127
E-mail: mos@prosa.dk
PROSA/ØSTs bestyrelse

Husk
generalforsamling
i PROSA/VEST
Lørdag, den 25. oktober 2003
kl. 12.30 i Møllegade 9-13,
kælderen
Med venlig hilsen
PROSA/VESTs bestyrelse

Konkurser:

Disse virksomheder er gået kon-
kurs. Hvis du har tilgodehavender:
løn, feriepenge eller andet i firma-
et, bedes du kontakte din lokalaf-
deling i PROSA.

Corebusiness Aps
Blokken 13
3450 Allerød

Der indkaldes hermed til
Generalforsamling i PROSA/STAT

Lørdag den 25. oktober 2003,
Kl. 13 – 18
I PROSAs lokaler
Ahlefeldtsgade 16
1359 København K

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent og referent
2. Godkendelse af deltagere og beslutningsdygtighed
3. Behandling af eventuelle medlemseksklusioner
4. Bestyrelsens beretning
5. Kassererens fremlæggelse af det reviderede regnskab
6. Bestyrelsens fremlæggelse af arbejdsplan
7. Behandling og afstemning om indkomne forslag
8. Bestyrelsens forslag til budget og kontingentfastsættelse
9. Valg af HB-medlem
10. Valg af suppleant for HB-medlem
11. Valg af bestyrelse
12. Valg af suppleanter til bestyrelse
13. Valg af 2 revisorer
14. Valg af suppleant(er) for revisorer
15. Eventuelt

Forslag, der ønskes behandlet af generalforsamlingen, skal være indsendt til bestyrelsen senest én måned før generalforsamlingen til PROSA

Den endelige dagsorden skal ifølge vedtægterne udsendes senest 3 uger før generalfor-
samlingen.

Praktiske oplysninger

Fællestransport:

Der arrangeres fællestransport fra Fyn og Jylland. Tilmelding senest 20. oktober 2003.

Dækning af udgifter:

Udgifter til transport uden for HT-området refunderes mod dokumentation med billigste offentlige transportmidler. Udgifter til børnepasning refunderes efter regning.

Spisning:

Sædvanen tro vil der blive arrangeret spisning på en restaurant efter generalforsamlingen.

Tilmelding:

Er ikke nødvendig til selve generalforsamlingen. Vil du deltage i middagen eller fællestran-
sporten, bedes du kontakte faglig sekretær Steen Andersen, san@prosa.dk

WWW.PROSA.DK
backup for it-professionelle

- et tilbud til nye aktive PROSA-medlemmer – og dem, som vil være det:

PROSA FAQ

PROSA arrangerer i november 2003 fire workshops for alle, der er interesserede i at være aktive i PROSA. Workshoppen løber af stablen både øst og vest for Storebælt.

Workshoppen henvender sig f.eks. til medlemmer, der har været aktive i STUD og nu skifter til "Store-PROSA", nye bestyrelsesmedlemmer, nyvalgte tillidsrepræsentanter og medlemmer af klubbestyrelser og til alle, der bare har lyst til at være aktive i deres fagforening.

De første 3 workshops er aftenmøder og den fjerde gang er en hel lørdag, hvor vi slutter af med en middag og lidt socialt samvær. Workshoppenes form kræver en høj grad af deltagerinvolvement.

Lidt om programmet

Første workshop handler mest om jer, der deltager, jeres baggrund og forventninger til PROSA og til det at være aktive i PROSA. Vi vil også fortælle lidt om PROSAs baggrund og tilblivelse.

Anden workshop handler om fagbevægelsens rolle – og især om PROSAs rolle. Lidt historie, men mest en diskussion om, hvordan vi skal forholde os til fremtidens arbejdsmarked, nye ledelsesformer, nye forventninger hos medlemmerne, nye krav fra det omgivende samfund.

Tredje workshop bliver brugt til at diskutere fagbevægelsens identitet – og dermed også de fagligt aktives identitet. Alle medier er enige om, at nutidens unge sætter Første Maj over Første Maj, og solidaritet betragtes som et skældsord. Er det hele sandheden? Hvordan skal vi arbejde som faglig organisation og fagligt organiserede fremover? Er fagforeninger på vej til at blive forsikringselskaber, hvor medlemmerne køber serviceydelser, eller er der fortsat brug for engagement?

Fjerde workshop starter lørdag kl. 11 og afsluttes med en fælles middag. Her vil vi snakke om PROSA, de formelle strukturer og de aktive grupper og udvalg, der arbejder i PROSA. Der vil også komme repræsentanter for de forskellige områder. Vi ser lidt på de værktøjer PROSA har for de fagligt aktive, f.eks. håndbøger, kurser og andre publikationer, samt hvordan organisationen i det daglige støtter de aktive medlemmer.

Vi slutter med en diskussion af deltagernes fremtidige ambitioner og mål med deres faglige arbejde.

Tid og sted: Oktober/november 2003

Se www.prosa.dk hjemmeside for nærmere detaljer.

**Annoncer
i PROSAbladet
og bliv læst
af 14.000
professionelle IT-folk**

Henvendelse:
DG Media a/s
Studivest 5-7
1455 København K
Telefon: 70 27 11 55
Fax: 70 27 11 56
E-mail: epost@dgmedia.dk

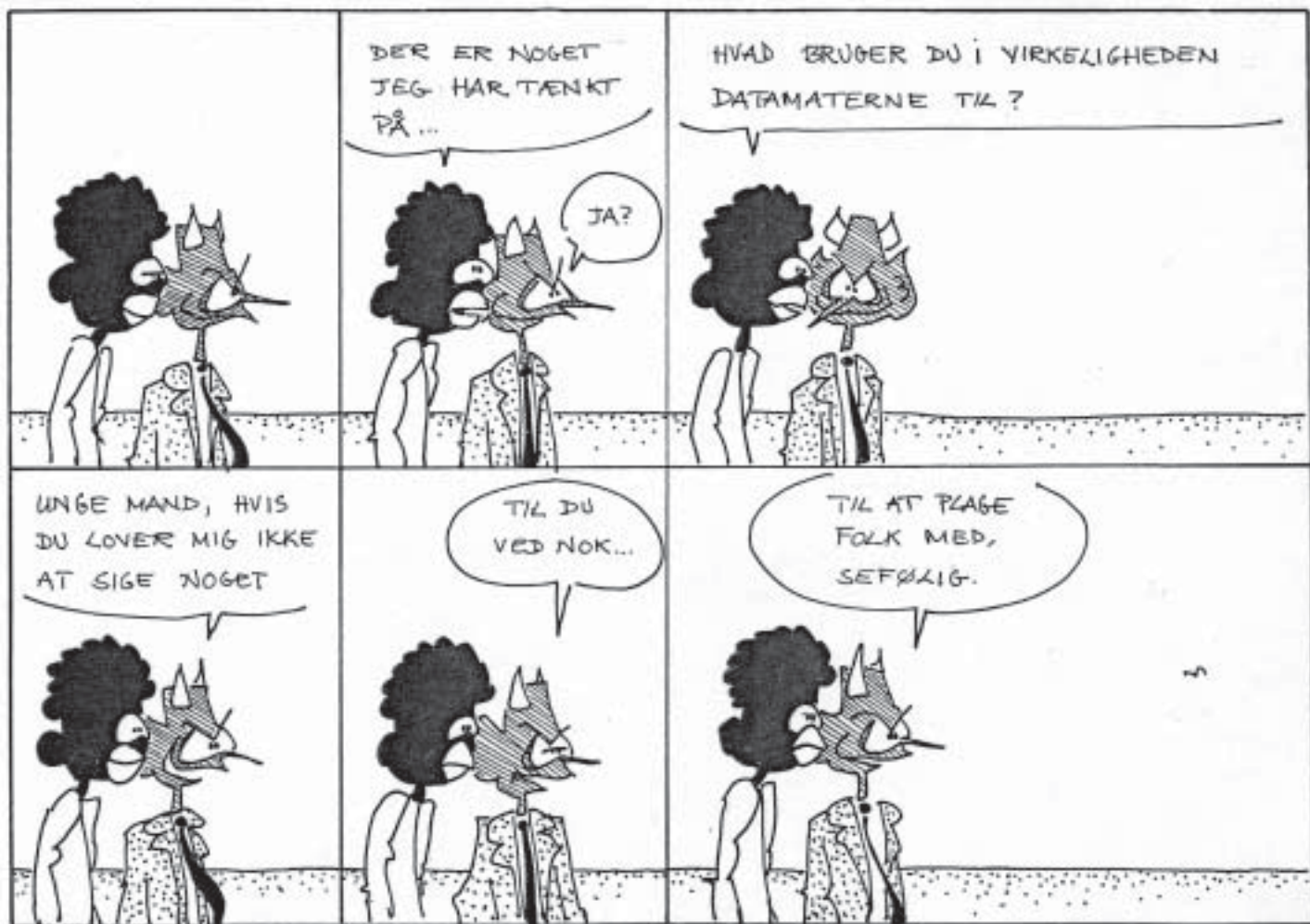
Ny barselspjece

Når du ønsker det, er det dejligt med et barn i vente. Ofte dukker der dog hurtigt problemer og overvejelser op i forhold til arbejde og dagpengerettigheder. Hvornår bør man fortælle sin arbejdsgiver om sin graviditet, bliver man fyret, hvor lang orlov kan man få osv.? Spørgsmålene er mange.

Den nye barselsorlov blev af regeringen annonceret som orloven med den helt utrolige fleksibilitet. Samtidig blev det annonceret, at barselsorloven blev udvidet med 20 uger. Når man går dybere ned end overskrifter og udmeldinger og ser på selve loven og vejledningen, ser det desværre ikke nær så rosenrødt ud. De nye regler er komplicerede, og PROSA får mange henvendelser fra medlemmer, som er usikre på de nye regler. I PROSAs nye pjece om graviditet, barsel og adoption kan du få svar på nogle af de mest almindelige spørgsmål. Hvis du har flere, er du naturligvis velkommen til at henvende dig til PROSA.

Du kan få pjecen på www.prosa.dk under "publikationer" eller ved at henvende dig til PROSA på 33 36 41 41.

WWW.PROSA.DK
backup for it-professionelle

PROSA

Forbundet af it-professionelle

Hovedkontor, a-kasse, afdelingskontor og lokalkontor

København
Hovedkontor og A-kasse
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 3336 4141
 fax: 3391 9044
 A-kassen Kbh.: 3336 4142
 E-mail:
 akasse-kbh@prosa.dk
 formand@prosa.dk
 faglig-kbh@prosa.dk

Århus
Afdelingskontor
 Møllegade 9-13,
 8000 Århus C.
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 8730 1414
 fax: 8730 1415
 A-kassen tlf.: 8730 1401
 E-mail:
 faglig-arh@prosa.dk
 akasse-arh@prosa.dk

Odense
Lokalkontor
 Overgade 54
 5000 Odense C
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 6617 9211
 fax: 6617 7911
 E-mail:
 faglig-ode@prosa.dk

Aalborg
Lokalkontor
 Steen Blichersgade 10,
 9000 Aalborg
 Kontortid: Sidste torsdag
 i hver måned kl. 13-18
 Tlf.: 9816 9130
 Fax: 9816 4730

Lokalafdelinger

PROSA/CSC
 Sekretær: Peter Gulstad
 Retortvej 6-8, 2500 Valby,
 Tlf. 3614 4000

PROSA/SAS
 Formand: Annette Hansen
 Engvej 165, 2300 Kbh. S.
 Tlf.: 3232 0000

PROSA/STAT
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Tlf.: 3336 4121

PROSA/VEST
 Møllegade 9-13,
 8000 Århus C.
 Tlf.: 8730 1405

PROSA/ØST
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Tlf.: 3336 4127

PROSA/STUD
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Tlf.: 3336 4141

Formanden, næstformand og faglige sekretærer

Peter Ussing
Formand
 Direkte: 3336 4767
 Mobil: 2819 8497
 E-mail: peu@prosa.dk

Steen Andersen
Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4121
 Privat: 3542 6975
 E-mail: san@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen
Faglig sekretær
 Direkte: 8730 1405
 Privat: 8641 5494
 E-mail: hlj@prosa.dk

Mads Kellermann
Faglig sekretær
 Århus: 8730 1406
 Privat: 8676 1160
 E-mail: mke@prosa.dk

Niels Bertelsen
Næstformand
 Direkte: 3336 4123
 Privat: 4495 3906
 E-mail: nib@prosa.dk

Eva Birch Christensen
Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4128
 Privat: 3585 8220
 E-mail: ebc@prosa.dk

Carsten Larsen
Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4198
 Mobil: 2962 0295
 E-mail: cla@prosa.dk

Mogens Sørensen
Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4127
 Privat: 3391 4649
 E-mail: mos@prosa.dk

Egoboo

Open source-ideen om gratis software spreder sig, og "file-sharing" inden for musik er blevet et fænomen, som er ikke er til at stoppe. Snart kommer turen til film og andre digitale produkter. Ja, der er dem, som mener, at open source-ideen vil ændre hele samfundet.

AF: KARSTEN BENGTSSON,
SAN FRANCISCO

Selve kernen i open source-ideen er gratis adgang til software distribueret via internettet. Samme idé ligger bag "file-sharing" eller "peer-to-peer", hvor især unge udveksler musik-filer. Det startede som bekendt med Napster, men denne internet-portal blev slæbt i retten og måtte gå i betalingsstandning. Men fænomenet var ustoppeligt. Nye "file-sharing" portaler med navne som KaZaA, Groster, Morpheus opstod. Og nu muligvis også Napster 2.

Musikindustrien nægter fortsat at gøre musik billigere og lettere tilgængelig. Tværtimod har industrien netop sagsøgt 261 personer i USA for at bryde ophavsretten ved at anvende "file sharing" via nettet. Blandt de sagsøgte er en 12-årig pige, samt en ældre dame på 64 år, der ikke ejer en computer – endsige har forstand på at nedtage det seneste hit fra Justin Timberlake.

Internettet besidder en kraft, der ikke sådan lader sig tæmme. Den nye teknologi gør i princippet enhver computerejer til distributør af digitale produkter – udenom underholdningsindustrien.

Gratis musik

Problemet er det samme i Europa, hvor det software, der eksempelvis gør KaZaA muligt, da også er skrevet. Det blev udtænkt i Sverige og er skrevet af tre unge fra Estonia.

- Når det drejer sig om musik-sharing, så findes der en kulturel norm, som sættes ud fra, hvad der teknisk er muligt, siger Daniel Weitzner fra the World Wide Web konsortium.

Med andre ord: hvis det kan lade sig gøre – vil det også finde sted.

Mange unge har da heller ingen moralske skruper ved at dele ophavsretslig beskyttet musik via internettet.

- Om Robbie Williams tjener 12 eller 15 millioner – det bekymrer mig ærlig talt ikke, siger en 22-årig anonym tysker således til The New York Times.

Mange kunstnere inden for musikindustrien hælder da efterhånden også til den holdning, at file-sharing ikke er til at stoppe, og at det er omsonst at forsøge at slæbe 12-årige piger eller 64-årige damer i retten.

En af disse er David Bowie.

- Jeg er helt på det rene med, at ophavsretten ikke findes om ti år. Bowie mener, at fremtiden for musikindustrien må blive, at de enkelte musiknumre betragtes som gratis reklame, og at kunstnerne i stedet må leve af koncert-indtægter.

Samme holdning har Peter Gabriel.

- Hvis nogen sælger piratkopier af min musik i Indien, så lærer inderne min musik at kende. Og når jeg rejser til Indien og giver koncert, så kommer der hundrede tusinde tilhørere og køber en koncertbillet. På den måde bliver jeg betalt.

Andre som professor i jura på Harvard, William Fisher, har foreslået, at man lægger 15 pct. skat på cd- og MP3-afspillere, samt på blanke cd'er. Det vil give en årlig indtjening på 2,5 mia. dollar – cirka hvad musikindustrien taber på file-sharing.

Gratis ideer

Open source-bevægelsen og file-sharing-fænomenet har også inspireret en række intellektuelle til at overføre gratis-begrebet til ideer og tanker.

En gruppe, der er ledet af Stanford-

professor Lawrence Lessig, har skabt et stort projekt, der vil gøre musik, film, fotos og litteratur gratis tilgængelig via internettet.

- Idéen er taget direkte fra open source-bevægelsen, siger Stanford-professoren.

Massachusetts Institute of Technology har gjort 500 kurser gratis tilgængelig via internettet i et projekt, der kaldes OpenCourseWare.

På denne måde har hele open source-tankegangen bredt sig til også at omfatte tanker og ideer i samfundet.

Det var som bekendt Linus Torvalds, der som den første demonstrerede, hvilken kraft det havde at frigive intellektuel ejendom gratis via internettet.

- Den samme tilgang – at give ideer gratis væk – kan ende med helt at omvende samfundet og hele økonomien, skriver Ian Ayres og Barry Nalebuff – begge professorer på Yale – i en ny bog, der udgives i denne måned.

Bogen, der hedder *Why Not*, opfordrer alle til gratis at offentliggøre deres tanker og ideer, så andre kan arbejde videre med dem og eventuel forbedre dem – ganske som grundtanken er i open source.

Hvorfor?

- Det vil tilføre samfundet en sund dosis egoboo, siger de to forfattere. Egoboo betyder, ifølge www.wordspy.com "anerkendelse for udførelsen af gratis arbejde".

Hermed er grundarbejdet for et fremtidssamfund, hvor ikke blot software – men også tanker og intellektuel ejendom deles gratis via nettet, lagt. ■

Den virtuelle – og gratis – tænketank "Why Not" holder til på adressen: www.whynot.net